

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada nate dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemali ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Državni zbor.

Torkova seja poslanske zbornice je bila jako burna. To je bilo tudi pričakovati, kajti dogodki pri ožji volitvi v Favoriten na Dunaju bili so taki, da ni bilo niti misliti, da bi se, posebno pri današnjih razmerah ne spravili tudi v poslansko zbornico. In res je stavlil gledé teh dogodkov socialistični poslanec Pernerstorfer v svojem in v imenu svojih tovarišev v torkovej seji interpelacijo, ki je bila v prvi vrsti naperjena proti dunajski policiji, katera je na dan volitve vdrla z golimi sabljami v prostore „Arbeiterheima“ in je tam ranila mnogo oseb. Od druge strani pa je stavlil krščanski socialalec Gessmann tudi glede teh dogodkov nujni predlog, s katerim pozivlje vlado, da ob času volitev potrebno ukrene, da bodo zamogli volilci mirno in prosto izvrševati svojo volilno pravico.

Na Pernerstorferjevo interpelacijo je odgovoril ministerski predsednik takoj. Rekel je namreč, da ni nobeden policijski uradnik dal policiji naloga, da udere v „Arbeiterheim“. Pač pa, da je popolnoma dokazano, da so iz „Arbeiterheima“ zletali na mimogredoče in tako tudi na policijo vrčki in jednake reči, kar je policijo prisililo, da je udrila v prostore „Arbeiterheima“. Da je potegnila sablje iz nožnic je pač umevno, ako se pomisli da so ljudje, ki so bili zbrani v „Arbeiterheimu“ napadli policijo, ko se je prikazala v notranje prostore s palicami in s stolicami. Sploh, rekel je ministerski predsednik, se je policija, ki se je nahajala omenjenega dne v skrajno kritičnem položaju, ponašala — kakor to nepristranski očividci izpričujejo — popolnoma korektno. Ta odgovor ministerskega predsednika ni nikakor zadovoljil interpelantov in zato je predlagal Pernerstorfer, da se otvori debata o njem, v kar pa zbornica ni privolila. Med čitanjem interpelacije kakor tudi med čitanjem nujnega predloga in med odgovorom ministerskega predsednika nastal je med zastopniki socialistov in med onimi kršč. socialcev jako silen in ostuden ravs in kavs in manjkalo je prav malo, da se niso stopili kakor navadni pijanci. Izrekli so si drug drugemu vse samo človek ne.

LISTEK.

Hajduk Slavčo.

Bolgarski: Ivan Vazov.

(Dalje.)

X.

Na dan sv. Petra so igrali „horo“ v Belem Melu.

„Horo“ — to je pestra veriga deklet in mladih žen, ki so bile vse enako oblečene in okrašene — se je zibalo na prostrani ravni pred Nedovo hišo. Dvoje diple so zvočno pele in veselje mladega belomelskega rodu je bilo brezmejno.

Poleg plesalk se je bila zbrala velika množica vaščanov — znotraj in zunaj hora — gledajoč ranje plesalk, ki so bile zarudele plesa in veselosti.

Solnce je veselo svetlikalo z lažurnega neba ter obsipalo prirodo z blagodejnimi žarki — tako da jih je priroda morala občutiti, vsprjeti in trepetati — življenske radosti. Visoki vrhovi Stare planine so se mično odražali in pre-

Lažnjivci, tatovi, roparji, goljuhi, rokovanja itd. itd., to so bile besede, ki so se razlegale po zbornici, v kateri bi morali imeti mesta trezni in resni možje, cvet ljudstva, kake pol ure.

Ko se je počasi polegel vihar, oglašil se je k besedi istrski italijanski poslanec Bartoli. Ko je v imenu svoje stranke najprej izjavil, da ne bodo Italijani nikdar zato, da bi se vvedla nemščina kot državni jezik v Avstriji, začel se je počati z govorom poslanca Bianchinija, katerega smo priobčili v glavnih potezah v zadnji številki našega lista. Klobasarij je na dolgo in široko, pobil pa ni niti jedne trditve Bianchinijeve. Da, poslanec Bartoli je v svojem govoru, na neki način ne le pripoznal obstanek irredente pri nas, marveč je ta obstanek celó opravičeval. Za njim je govoril Čeh dr. Forst o jezikovnih razmerah na Češkem in o izjavi dr. Körberja, katero je hudo napadal. Ko je pa prišel na vrsto, da bi govoril dr. Körber, začeli so češki radikalni poslanci hudo razsajati ter vpiti: „Doli z dr. Körberjem, ven z njim!“ A končno so se pomirili tudi ti in dr. Körber začel je govoriti.

Dr. Körber pravi, da četudi niso bili v zadnjih letih oni veliki preostanki, kakor se je to zgodilo prejšnja leta, in dasi ravno so se od l. 1892 pa do sedaj pomnožili državni stroški za 558 milijonov, vendar ne smemo biti pri vsem tem preveliki črnogledi in pesimisti, akoravno se ne more nikakor tajiti, da ne bi sedanji zamotani politični položaj neugodno ne deloval na naše gospodarske razmere. Govoreč o nagodbi z Ogrsko in o trgovskih pogodbah z drugimi državami, pravi dr. Körber, da ni vlada nikdar izpustila iz oči tozadevne formule „ustanovljene l. 1899. Zato pa je v smislu iste tudi pričela pravočasno pogajati se z Ogrsko. Ko pa pride primerni čas, se bode poslanska zbornica lahko prepričala, da sta v pogajanjih z Ogrsko, on in njegova vlada vedno znala braniti avstrijske koristi. Da bi pa bila vlada pravočasno pripravljena za sklepanje trgovinskih pogodb z drugimi državami, storila je vse, da se dogovori z Ogrsko gledé carinskega tarifa in, da je potem takem v položaju na dogovorjeni podlagi sklepati pogodbe z drugimi državami za daljši rok. Prišedši h svojim iz-

javam gledé uravnave jezikovnega vprašanja na Češkem in na Moravskem, pravi govornik, da ni danes več nobenega dvoma, da ne bi bil z njimi storjen prvi korak k rešitvi tega vprašanja. S tem, da se je mnogo govornikov izreklo za to, da bi se to jezikovno vprašanje končno jedenkrat rešilo, izrekla se je po njegovem mnenju želja večine prebivalstva, da se to v resnici tudi zgodi. Se vé, da je bilo čuti tudi mnogo graje in mnogo kritike. Ali vlada si je zvesta, da stoji na stališču nepristranosti in pravice in s tega stališča se tudi nikdar ne premakne. Čehi in Nemci na Češkem in Moravskem stojé si že dolgo vrsto let v laseh. Oni se niso zmenili za posredovanje od strani vlade, vlade, katera, če tudi se je morebiti kedaj zmotila, je pa vendar vedno vztrajala v svoji nepristranosti in ni nikdar izživala jedne ali druge stranke, ali pa hotela jedni ali drugi stranki škoditi. Želja po spremembi, katera ne odgovarja obstoječim državnim činjenicam, se ne da in se ne more nikakor izpolniti.

Avstrija ni narodna država in zato ne more biti v nji govora o kakem državnem jeziku. Razume se pa samo ob sebi, da je neobhodno potrebno, da se ustrezne zahtevam uprave in zahtevam armade. Zato je naravnost nemogoče ti dve upravi popolnoma tako urediti, da bi bilo s to uredbo ustrezno tudi vsem željam posameznih narodnostij, živčih v Avstriji. Dr. Körber ponavlja, da vlada ne dopusti, da bi se nerešeno odpravilo z dnevnega reda jezikovno vprašanje. S takim postopanjem pa vlada vdoljuje za koristi češkega ljudstva. Naj si bodo vladni predlogi v zadevi rešitve jezikovnega vprašanja še tako pomankljivi, oni značijo neoporečno neki napredek v tem pogledu. V smislu teh predlogov dobijo Čehi svoj notranji uradni jezik in vsak posameznik pa zadobi pravico obrniti se v svojem jeziku do vseh uradov in oblastnih na Češkem. Vlada zatorej ne more umeti, kako, da je mogoče na take poštene predloge odgovarjati z grožnjami. Dr. Körber pravi nadalje, da mora vsaka poravnava sloneti na vzajemnem kompromisu. Po njegovem mnenju se bode dalo to vprašanje rešiti z ustanovitvijo raznih okrajev, okrožji itd. itd. V tem

pogledu so se nasprotna že dosedaj nekoliko ublažila. Gotovo je, da so kakor Čehi, tako tudi Nemci, prepričani o škodi, katero povzročuje narodnostni prepir obojim, zato pa je najbrže že blizu čas, v katerem se ta prepir odstrani. Pri vsem tem pa je treba dati državi to, kar ji pritiče. Poravnava, ki ne bi jamčila notranjega miru državi, je nemogoča. Naj bi že kmalu nastopil ta mir, katerega si žele vsi. Pridite torej sem ter izrazite tu v zbornici vsi željo po miru, saj gledé formalnosti se vendar ne bomo prepirali. Jezikovno vprašanje mora biti rešeno, ono mora biti rešeno zaradi tega, da postane parlament to kar mora biti, namreč zaščita narodov.

V sredo je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o izjavi dr. Körberja in jo tudi dognala do konca. Najzanimivejšje je govoril dr. Herold. Njegov govor je trajal dve uri. Herold je rekel med drugim, da ne more imeti govor ministerskega predsednika, katerega je govoril prejšnji dan, nobenega vpliva na dotedanje taktiko Mladočehov. Bile so to samo lepe besede, katerim pa Čehi nič ne verjamejo in so jih že do grla siti. Govornik je rekel da Čehi ne žugajo nobenemu in da se tudi oni ne bojé vladnega žuganja, češ, da razpusti državni zbor. Mladočehi vravnali bodo po dejanjih s katerimi naj bi začela vlada prihajati na dan svojo taktiko. V tej seji so se Italijani, med njimi tudi Lenassi, prav po fakiško ponašali nasproti dalmatinskemu hrvatskemu poslancu Bianchiniju, ki se je oglašil h dejanskemu popravku, z ozirom na govor poslanca Bartolija, ko je hotel ta tajiti, da ni prišel bivši italijanski minister Villari, kot zaupnik italijanske vlade, marveč le kot privaten človek, ogledati si dalmatinske šole. Kdor čita „Piccolovo“ poročilo bi mislil, da je bil res Bianchini predmet zasmeha, a v resnici vzbudilo je le harlekinsko ponašanje italijanskih poslancev; ki so hoteli posnemati druge razsajače, občni smeh v zbornici.

V četrtek se je imelo razpravljati o nujnem predlogu poslanca Pernerstorferja in tovarišev gledé izgredov pri volitvi v Favoriten. Zato pa so bile galerije prenapolnjene poslušalcev, hotečih imeti

(glasomerju) pesmi. Pesem so pele vse devoyke skupno in navdušeno; kajti pesem je bila nova; vsakdo je razumel njen pomen in vsakemu je bila zanimljiva.

Da pesem je bila nova. Poslušajmo! Rano vstala je Volkana

— bil je god svetnika Jurija — ravni dvor si je pometla,

tje na gore se ozrla,

zvočnim kliknila je glasom:

„Kdo je videl, kdo to slišal,

da bi žena vojvodila

sedemdeset jakim možem

sedem deset in še sedmim?“ —

Vodi te možé Volkana,

vodi v senčnate jih gozde,

tje pod bukve jih zelene,

tje v reke jih studene. —

Pravi pa Volkana Slavču:

— „Slavčo; mili moj zastavnik,

nekaj čem te vprašati,

golo mi povej resnico.

Kaj srdé se mi junaci,

se srdé ne govoreči?“

Reče pa Volkani Slavčo:

češ-li, da bi ti povedal,

ti povedal, nič ne zlagal,

pa povem ti, nič ne zlažem:

Včeraj slišal sem, Volkana,

govorili so med sabo:

„Ženske nočemo vojvode,

žena noža ne potegne,

žena glave ne odseče,

ženske nočemo vojvode.“

Slavču pa veli Volkana:

— „Praporček moj, dragi Slavčo;

Tamkaj je globoka jama,

črni Nedo v jami biva,

črni Nedo, krutež ljuti,

krutež, rabelj, dušegubec.

Sedem let je že preteklo —

zdaj se bliža osmo leto —

kar v jami Nedo stoka,

zvezan s težkimi okovi.

Idi, Slavčo, priženi ga

ttega Neda mi skopuha,

res skopuha, dušegubca,

bodo videli junaki

umi-li Volkana tvoja

glave presekati ljudske,

umi biti-li vojvoda....“

nekoliko užitka na burnih prizorih, katere bo gotovo ta razprava izzvala.

Razprava o tem nujnem predlogu pa se je odložila na petkovo sejo in na vrsto so prišli nujni predlogi glede dvojezičnih napisov na nekaterih lokalnih železnicah na Češkem. Da ne bi občinstvo na galerijah zapustilo državnozborske palače brez užitka, zato so poskrbeli radikalni Nemci in radikalni Čehi. Prišlo je namreč v tej seji do takih škandalov, da se je morala ista pretrgati, da, prišlo je do pravega pravcatega pretepa med nemškimi in češkimi poslanci in tako postaja v poslanski zbornici vsaki dan lepše.

V seji je sprejela zbornica tudi nujnim potem zakonski načrt glede termišk kupčije z žitom v obliki, o kateri ga je vzprejela gospodarska zbornica. Dalje je vzprejela nujni predlog posl. Steina naj odsek za uimo tekom 48 ur stavi primerne predloge glede podpor oškodovanim občinam.

Vinska klavzula in Italijani.

Dočim se v naši monarhiji na vseh koncih in krajih vršijo shodi in sestanki, ter sklepajo resolucije proti podaljšanju oziroma obnovitvi zloglasne vinske klavzule, pa se dogaja v sosednji Italiji baš nasprotno, kar priča o dejstvu, da Italija nikakor neče pustiti iz rok te mastne ščuke, ki jo je vjela v — vodah avstrijske politike po kratkovidnosti avstrijskih političnih ribičev.

Pretekli teden se je vršil v Coneglianu v Italiji enološki shod, na katerem se je sprejela sledeča resolucija: „Italijanski kongres v Coneglianu, z ozirom na to, da Avstro-Ogerska, katera je na potu, da v malo letih izumrje njen nekdanji vinski proizvod, potrebuje čedalje več južnih vin, izreka željo, da kraljeva vlada najde način, kako bi brez velikih žrtev pri prihodnji trgovinski pogodbi s sosedno monarhijo zavarovala vse koristnosti, katere prinaša današnja vinska klavzula italijanskemu vinskemu proizvodu in da bodo modalitete za sprejem iste klavzule prilagodjene koristim vinske trgovine obeh strani“.

Tega shoda se je udeležil neki profesor Gustav Notari, italijanski enotehnik v Trstu in je bil tudi glavni govornik na tem kongresu. Navzočnost tega moža na tem shodu nam torej tudi pojasnjuje okolnost, zakaj mislijo doli v Italiji, da vinski proizvod v Avstro-Ogerski ponehuje, da v malo letih popolnoma izumrje in da prebivalstvo Avstro-Ogerske vsled tega potrebuje italijanskih vin. Profesor Notari jim je moral to dokazati s številkami. Ali kako se vjemajo številke o padanju vinskega proizvoda in potrebe italijanskih vin v naši monarhiji s podatki, katere je isti Notari podal na kongresu o proizvodu naših vin in o uspehih vinske klavzule za italijanski uvoz, tega pa tudi ne moremo umeti.

Po podatkih prof. Notari-ja je bil proizvod ali pridelek vina v Avstriji l. 1892, ko je prišla v veljavo vinska klavzula, 4.443.314 hektolitrov. Leta 1901 pa je proizvod porastel že na 7.898.699 hektolitrov. Ti podatki torej govoré glasno proti vinski klavzuli, pa istotako tudi proti gorenji resoluciji, ki jo je sprejel ta kongres. No, pa pojdimo dalje! Prof. Notari je tudi predložil podatke o uvozu italij. vina v našo monarhijo, odkar je nastopila presrečna klavzula.

Po teh podatkih se je prvo leto vinske klavzule pripeljalo iz Italije k nam 1.188.202 hektol. vina. Leta 1898 je ta uvoz še narastel do 1.507.397 hektolitrov. Lansko leto pa je že padel na 627.466 hekt. Prof. Notari je rekel na shodu, da ako bo uvoz padal v tej meri, ne ostane od vse klavzule v par letih več nego kot 300 hektol. Profesor Notari je govoril resnico o tem niti ne dvomimo. Ali od

naši monarhiji? Čemu se potem Italijani potegujejo za vinsko klavzulo? V deželi, kjer se pridela toliko vina kakor v Italiji, je vendar izvoz od 500.000 hektol. tako neznatna stvar, da se pač ne izplača radi tega vinske klavzule. Ali čakajmo! Prof. Notari je iztaknil potrebo ital. vin v sledečem. On je namreč dokazoval, da so naša vina še le potem sposobna za trgovino, ako se mešajo z italijanskimi vini. Ta je pa imenitna. Ako bi kdo verjel prof. Notariju, — katerega so na kongres v Conegliano najbrže poslali tržaški židovski vinotržci — bi moral misliti, da naša vina sploh niso vredna denarja, ako niso pomešana z italijanskimi. Ne glede pa na to, da je taka trditve hudo žaljenje našega vinogradništva, bi moral prof. Notari in njegovi zadržniki vedeti, da še le potem je vinska klavzula v sedanjih oblikah upravičeno potrebna; kajti v tem slučaju, da naša vina brez primesi ital. vin res ne bi bila vredna denarja, bi morali pač mi želeli vinske klavzule z Italijo, ne pa nasprotno! Kdor čita gorenjo resolucijo in Notarijeve trditve, bi menil, da Italija želi obnoviti klavzulo iz same ljubezni do nas, samo zato, da nam pomaga spraviti v denar naša vina. Ali taka predrznost in mačje hinavstvo je pač v naravi Italijanov, zaradi tega nas ne morejo spraviti iz ravnotežja.

Nam se marveč zdi, da o tem ali mi potrebujemo vnanjih vin ali ne, smo v prvi vrsti poklicani soditi mi sami ne pa drugi. In mi smo zadovoljni že s prve hipe vinske klavzule prepričanje, da mi italijanskih vin ne le ne potrebujemo, marveč, da so nam celo na veliko škodo. In ravno s tega stališča se moramo čuditi merodajnim činiteljem, ki so poklicani da varujejo koristi svojih državljanov, kako so mogli naprtiti avstrijskim davkoplačevalcem tako škodo, kakoršno bi donasala vinska klavzula še le tedaj, ako bi se proti posledicam iste ne borili z vsemi možnimi sredstvi naši vinogradniki! Kamorkoli pogledamo po svetu, vidimo, da vsaka država v prvi vrsti varuje svoje pridelke, le pri nas naj bo drugače?! Obrambeni carinski tarifi so kar na dnevnem redu. Ravno te dni je nemški državni zbor stavil v nevarnost prijateljske odnose z vsemi sosednimi državami, samo da zavaruje obstanek nemški industriji, samo da varuje nemško žito pred vnanjo konkurenco. Tako delajo danes po celem svetu. Amerika se je obdala s pravcatim carinskim obročem. Teorije o svobodni trgovini so pač lepe; pritrjujemo in tudi mi. Ali zlorabiti bi se ne smele v škodo drugih kakor to želi Italija in zlasti zadržniki prof. Notarija v Trstu! Ako ima Italija preveč vina naj ga vozi tja, kjer ga zares potrebujejo mi ga ne potrebujemo! Čemu se torej Italijani brigajo za nas? Naj nas raje puste pri miru! Ali seveda njih komedija je le preproznost.

Oni hočejo, da mi pijemo njih vino, da jim dajemo svoj drag denar; oni hočejo s svojimi vini na kant spraviti naše vinogradnike, posebno v onih krajih našega Juga, kjer imajo še svoje posebne politične aspiracije n. pr. v Istri in Dalmaciji. Ali oni hočejo še več. Komu ni znano kaj vse se ni razširjalo pri nas pod sifro „italijansko vino“, kaka „vina“ so se v kletih tržaških vinotržcev Abrahamovega porekla „pridelovala“, da se jih obvaruje pred še tisto malo carine, ki jo mora plačati italijanski uvoz, kdor konečno ve, česa so zmožni vsemogočni židovski veletržci z vinom, — oni bode razumel, kaj se skriva v Notarijevi trditvi v potrebi mešanja „italijanskih vin“ z našimi pristnimi pridelki.

In baš zaradi tega si moramo nujno želeči, da nas Bog in naš cesar obvaruje, da nadalje ne le vinskih klavzul, marveč tudi vsake dotike našega poštenega vinskega pridelka s takimi krogi, ki se skrivajo za onimi ogromnimi sodi, ki so polni „pridelkov“ — vinske klavzule.

Politični pregled.

Cesar ne pojde v Budimpešto.

Naš cesar je imel te dni odpotovati v Budimpešto ter ostati več časa v dvorcu Gödöllő. Tam se je imel vršiti tudi velik lov, katerega bi se bili udeležili poleg cesarja tudi drugi knezi. Ali kakor poročajo zdaj ogrski listi je zgorej omenjeni lov odpovedan in je sploh gotovo, da cesar ne pojde v Budimpešto. Isti listi vedó povedati, da je bil cesar še le zadnji čas natančneje informiran o načinu, kako se je vršila Kossuthova slavnost. Zvedel je namreč, da se iste niso udeležili samo opozicijski, ampak da so bile pri isti zastopane vse ogrske stranke. Doznan je pa tudi cesar baje o vseh demonstracijah, ki so se vršile pri tej priliki proti cesarski hiši. Nadalje pripovedujejo listi, da je cesarja globoko užalila gonja, ki se vrši zdaj na Ogrskem proti cesarski himni.

Deželnozborske volitve na Koroškem.

Na Koroškem so se vršile v ponedeljek v kmečkih občinah deželnozborske volitve. Slovenci, ki so bili do zdaj v koroškem deželnem zboru zastopani po treh poslancih, izbojevali so pri teh volitvah jeden sam mandat. Izid teh volitev mora vsakega rodoljubnega Slovenca pretužno dirniti, le „Slov. Narod“ zdi se da občuti nad tem izidom nekako dopadajenje, kajti drugače si ne moremo tolmačiti brzojavke, katero je imenovan list o jedni teh volitev prinesel in ki se glasi tako le: Koroški bog, prefekt in vikar Val. Podgorc. je pri današnji volitvi volilnega okraja Velikovec-Dobrlavas propadel. Mi res ne vemo, da li je tak list še opravičen nositi na čelu besedi „Slov. Narod“. Oddanih je bilo pri tej volitvi 1171 glasov, od teh je dobil slovenski kandidat Podgorc 575. in nemški kandidat Pleschitschnik 594. Razlika je torej le za 19 glasov. Ali se je tu zgodila kaka sleparija nam sicer še ni znano, izključeno pa ni nikakor, da ne bi bili Slovenci pri tej volitvi prevarjeni. Pri volitvi v volilnem okraju Pliberk-Železna-Kanlja je bil izvoljen slovenski kandidat Fr. Grafenauer. Vdobil je 709 glasov, dočim je dobil nemški kandidat Jan. Edlmann le 144 glasov. V volilnem okraju Celovec-Borovlje je ostal slovenski kandidat Jan. Ure v manjšini. Izvoljena sta bila Nemca Kirschner in Anton Wiesner. V volilnem okraju Rožek-Beljak-Paternijon je dobil slovenski kandidat Fr. Eller 555 glasov, njegov nemško konservativni tovariš Spitaler pa 597 glasov. Izvoljena sta nemška nacionalca Mat. Oraš in Jož. Huber z 860 glasovi. V volilnem okraju Trbiž-Podkloster je bil izvoljen nemški kandidat dr. Abuja z 430 glasovi, slovenski kandidat I. Erlich je dobil 174 glasov. Pri teh volitvah so izgubili nemški nacionalci dva mandata, katera so dobili krščanski socialci.

Deželnozborske volitve v skupini nižjavevstrijskega veleposestva.

V tej skupini je bilo izvoljenih vsled kompromisa 13 ustavovercev in 3 konservativci.

Volitve gornjeavstrijskega veleposestva.

V deželni zbor gorenjeavstrijski je bilo izvoljenih 8 konservativcev in dva ustavoverca.

Vojaška predloga.

Vojaški odsek ogrskega državnega zbora se je te dni bavil z novo vojaško predlogo in jo je tudi vzprejel z večino glasov. Kakor danes stvari stojé, bode ta predloga najbrže vsprejeta tudi v avstrijskem državnem zboru, kajti vedno bolj postajajo pogosti glasovi, da se je nasprotstvo, ki se je proti njej iz začetka pokazalo pri vseh strankah še precej zmanjšalo. Tako je danes že gotova stvar, da se Poljaki tej predlogi ne bodo vstavljali. Pa tudi Češki klub ne bode z obstrukcijo zabranjeval prvega branja te predloge. Sicer bi mu pa tudi nič ne hasnilo, kajti ogrski brambovski minister povedal je v vojaškem odseku ogrskega parlamenta, da se ta predloga vkljub vsem čudnim parlamentarnim razmeram v naši državni polovici tudi pri nas gotovo vzakoni tako ali tako. Brez dvoma je imel ogrski brambovski minister pri teh besedah v mislih oni znani paragraf 14. naše ustave. Potem takem bi morala vlada v najkrajšem času zaključiti zasedanje državnega zbora, kajti nova vojaška predloga postati mora zakon vsaj do 30. t. m., do časa namreč, v katerem bi rezervisti, katere misli vojna uprava obdržati v aktivni službi, dovršili njih osemtedensko izvežbanje in bi se morali poslati domov, ako bi do tačas omenjena vojaška predloga ne postala zakon. Pa kakor rečeno, verjetno je, da se naši vladi ne bode treba zateči k paragrafu 14, ker se bode najbrže našla zanj v državnem zboru večina.

Ogrski državni zbor razpuščen.

V parlamentarnih krogih budimpeštanskih se govori, da se še pred Bo-

Nuncij Tagliani kardinal.

Iz Rima javljajo, da bo v konzistoriju dne 8. decembra dosedanji nuncij na Dunaju. monsgr. Tagliani, imenovan za kardinala.

Pobjedonošev zopet odstopa.

„Köln. Zeitung“ javlja iz Petrograda: Prokurator svetega sinoda Pobjedonošev je z ozirom na svojo visoko starost, da bo mogel svoja zadnja leta preživeti v miru, zaprosil za odpusčenje z mesta, ki je zavzemlje za njegovega naslednika se imenuje Sergij Serematjev.

Armada, ki ni zadovoljna z vlado.

„Imperial“ javlja iz Lizbone: Portugalska vojska ni zadovoljna z vodstvom javnih stvari. V Lizboni se govori, da so trije generali poprijeli inicijativo, da obvestijo kralja, da ni možno, da bi ostalo sedanje ministerstvo.

Novi nemški poslanik na Dunaju.

Na mesto dosedanjega nemškega poslanika na Dunajskem dvoru je prišel grof Vedel, ki je bil dosedaj v Rimu.

Rumunski kralj na Bolgarskem.

Te dni je obiskal Rumunski kralj na Bolgarskem bogarskega kneza. Kralj je bil povsod slovesno sprejet.

Belgijski kralj se odpove prestolu?

Listi poročajo, da je začel belgijski kralj duševno bolehati in da se zaradi tega odpove prestolu.

Turško-Italijanski spor v Rdečem morju končan.

Ker se je Turčija zavezala uničiti vse ladje morskih roparjev v Rdečem morju in turške morske roparje ostro kaznovati, italijanske morske roparje pa izročiti Italiji je ta spor med Italijo in Turčijo poravnal.

Ustaja v Macedoniji.

Vodja Macedonskih ustašev, ki se nahaja zdaj v Parizu, je imel te dni pogovor z nekim francoskim častnikom, kateremu je rekel, da se bo ustaja tudi čez zimo nadaljevala. Iz Solije pa prihajajo glasovi, ki pravijo, da se na spomlad izčim iz te ustaje najbrže Bolgarsko-turška vojska.

Domače in razne novice.

Naš cesar bolan. — V četrtek so bile odpovedane na dvoru vse avdience. Ta dan je imela biti vzprejeta od cesarja tudi deputacija ljubljanskega mesta, katera je imela prositi, da bi se olajšalo plačevanje 3% potresnega posojila. Cesar je ostal v Schönbrunn. Muči ga revmatizem, pa ne tako, da ne bi mogel reševati državnih poslov.

Imenovanje. — Za poštne kontrolorja v Gorici je imenovan gosp. Peter Spazzapan.

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnništvo: č. gosp. Pr. Zakrajšek 5 K; pri Martinu v Šempasu praznuje Martinov god in 50-letnico njegovo so zložili gostje 6 K 8 vin.

Predsedniku: Dobrotnik v Gorah podaril 100 K.

Denarničarju so plačali: Anton Koren, trgovec v Gorici 24 K; V. Spazzapan 1 K; N. N. 4 K; N. N. 6 K; dr. A. R. Rojic, zdravnik v Gorici 24 K; prof. Orešec Fran 5 K; trgovec I. Drufovka 4 K; trgovec I. Presl 2 K; H. Gazzafura 1 K; F. Gabršček vp. davkar 4 K; I. Gril, trgovec 1 K; J. Makuc, trgovec 10 K; Andr. Boltar, kavarnar 2 K; Iv. Kokošar, župnik 20 K; N. N. 2 K; M. G. 2 K; dr. R. Gruntar 6 K; trgovec J. Kutin 2 K; kraj. mojster A. Krušič 5 K; trgovec A. Čermelj 2 K; A. Z. 10 K; A. Bajec 2 K; Ant. Rudež 2 K; vadm. učitelj Skubin 2 K; I. Musič 2 K; Ivan Simsič, 2 K; Iv. Glešič, gostilničar 5 K; Bielecki Vin. 1 K; žel. uradnik L. Premrou 2 K; žel. uradnik F. Blažon 2 K; kraj. mojster A. Jug 1 K. Mesečni doneski: Za oktober so darovali p. n. gospodje po 2 kroni: prof. V. Bežek; prof. Čebular; sodni tajnik J. Fon; sodn. svetovalec M. Gabrijelčič; A. J. — k; c. kr. notar J. Kaučič; katehet Al. Kovačič; adv. konc. Srečo Kovačič; vadm. učitelj Iv. Mreina; prof. G. Novak, dr. A. N. Papež; svetovalec I. Pirjevec; priv. uradnik Sv. Premrov; prof. Gvaiz; dr. F. Sedej; kaplan Fr. Setničar; vadm. učitelj Fr. Sivec; katehet A. Tabaj; not. kand. Ferd. Terkuč; posestnik in vinotržec I. Toroš; trgovec I. Zornik; gospa Josipina Fon; Fran Čufer; A. J. — Po 3 krono: gostilničar in klobučar A. Fon; Josip Ličan in kavarnar Filip Pečenko. Po 4 krono: okr. šolski nadzornik Fr. Finžger. Po 5 kron: Al. Fogar, dr. Andr. Pavlica, prof. A. Šantel. 6 kron je vplačal za 3 mesece g. prof. Fr. Znidarčič. Po 10 kron: g. poslanec Leop. Bolko, Janez Robarjev. Po 20 kron: „Krojaška zadruga“.

Za učiteljico v Boršt je odšla gospodična Antonija Besednjak, ki je letos

Duhovske spremembe. — Č. g. Dominik Moretti, I. kapelan v Korminu, je imenovan župnikom v Mošči; č. g. Jožef Viola, administrator v Mošči pride za kurata v Dolenje; č. g. Jožef Larcher, II. kapelan v Gradežu je imenovan za I. kapelana ravnotam; č. g. Anton Carara, novomašnik pride za II. kapelana v Gradežu; č. g. Klemen Corsig, vikar v Piseru pride za kurata v Turjak; č. g. Frančišek Rudež, kapelan v Renčah pride za kapelana v Miren.

Shod zaupnih mož. — Predsednik tukajšnje kmetijske družbe sklicuje na dan 29. t. m. shod, h kateremu so povabljeni vplivnejši in razumnejši možje iz raznih krajev gorate strani naše dežele, da se bodo posvetovali o raznih potrebah, tičočih se zboljšanja kmetijstva v onih krajih.

Poziv. — P. n. v. g. naročnike „Matice hrvatske“ in one, ki žele na novo pristopiti kot udje ali ustanovniki k omejenemu književnemu društvu, prosi podpisati poverjenik, da se blagovole zglašiti pri njem ustmeno ali pismeno v najkrajšem roku. Ob jednem naj blagovole prinesiti oziroma poslati znesek 6 K kot članarino.

Švara Frančišek, bogoslovec, poverjenik „H. M.“

Novi justični minister. — Različni listi so prinesli vest, da bode imenovan za justičnega ministra predsednik dalmatinskega deželnega nadsoodišča dr. Vojteh Gerischer. Ta vest se danes od vseh strani preklicuje.

Spopolnitveni tečaj za krojače. — Ta tečaj se je otvoril 10. t. m. Obiskuje ga 26 krojačev.

Russkij kružok v Gorici. — Naznanja se goriškim slovenskim krogom, da so pravila društva russkij kružok v Gorici po c. kr. namesništvu odobrena. Glavni namen društva je učenje ruskega jezika in spoznavanje ruske literature; v podrejeni vrsti ima v tem okviru skrbeti tudi za zabavo društvenikov. Izborna učiteljska moč je iz naklonjenosti obljubila preskrbeti znana rodoljubkinja gospa dr. Jenkova. — Čim se prikladi primerno število udeležencev, se bode takoj sklical ustanovni občni zbor. Prikladi naj se naslovijo čim prej na društvo „Russkij kružok“ v Gorici naravnost ali potom uredništva. K obilni prikladitvi vabi pripravljali odbor.

Odkopali so te dni truplo malega dečka. Ko je ta deček umrl, izdal je doletni mrliški ogleda svoj listič, na katerem je bila napisana bolezen, vsled katere bi bil deček umrl. Kmalu potem, ko je bil deček pokopan, pa se je začelo govoriti, da ni bila ona bolezen vzrok dečkove smrti, katero je napisal na mrtvaški list mrliški ogleda, pač pa, da sta bila vzrok dečkove smrti mraz in lakota. Vsled takih govoric so tudi v resnici dečkovo truplo izkopali in sodno zdravniško preiskali, zdravniki so pa konstatirali, da je poldrugetni Miroslav Krkov, tako se namreč imenuje deček, umrl vsled vnetja pljuč.

Iz Brd se nam piše, da lazi po Brdih neki agent neke zavarovalne banke, ki sliši med drugim tudi na ime „Bimbo“. Ta človek, da opravlja h kratu dva posla. Poleg zavarovanja ima baje tudi nalogo, da vsiljuje našemu ljudstvu „Sočo“ in „Primorca“, da bi pa lagje dosegel svoj namen, udriha po teh šmentanih „klerikalcih“ na prav ostuden način. On pripoveduje baje o njih take kosmate reči, ki presedajo celo onim, ki nimajo preveč ugajenih ušes. Pri vsem tem pa da uganja razne „špaseteljne“, ki bi znali scasoma naše ljudstvo vznepoljiti. Ako bo naše ljudstvo po tem možu sodilo tudi zavarovalno banko, in če bi bile ta tudi sama „Slavija“, izvajajoč ob enem tudi naravne posledice, ne bo pač nič čudnega.

Prijateljcem cvetlic. — Kdor želi videti veliko in prekrasno zbirko različnih, izbranih in najlepših „zlatenic“ (chryzanthemum) na domačih tleh izgojenih, naj se potruji v Brestovico na Krasu h preč. g. vikariju, kjer se nahaja ravno v sedanjem času kakih 400 vrst v najbujnejšem cvetju. Gotovo se nihče ne bo kesal, ampak popolnoma zadovoljen ločil od prijaznega, gostoljubnega in jovijalnega gospoda, ker je za neznanatno ceno in trud v kratkem času toliko prijetnega, lepega in divnega vžil. Vsakega poštenjaka se radovaljno in z veseljem sprejema. Kdor se hoče tega prepričati, naj poskusi. „Expertus“.

Slaboumnega so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov in sicer iz Serajevega 29-letnega podjetnika Ignacija Roba s Tolminskega.

Nesreča. — V Hudemlogu na spodnjem Krasu je dne 10. t. m. zvečer požar popolnoma vničil stanovanje in druga

Pahor h. št. 8 vulgo „Mešan“. Kako je nastal ogenj, je neznan. Bil je menda zavarovan za neznanatno svoto. Revščina je velika in zdatna, pomoč silno potrebna.

Odbit utok. — Kakor je znano, postavili bodo v Korminu spomenik ranjenu cesarju Maksimilijanu I. V ta namen je sklenilo korminsko starešinstvo prepustiti prostor, na katerem se nahaja zdaj občinski vodnjak, kateri se ima prenesti na drug prostor. Proti temu sklepu je vložil deželni poslanec Naglos z nekimi drugimi tovariši utok na deželni odbor. Ta utok pa je deželni odbor odbil.

Nova pošta. — 13. novembra t. l. odprl se je v Hrušici na Gorenjskem, v političnem okraju Radovljica, za dobo zgradbe predora skozi Karavanke nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštnohranilničnega urada. Zvezo ima s poštnim omrežjem po železniških vlakih, ki vozijo med Ljubljano in Trbižem.

Čuden norec. — Štefan Skrt z Vrha pri Kanalu je ukradel svojemu sosedu par lepih volov ter jih prodal nekemu tukajšnjemu kmetu. Kmalu potem so Skrta zaprli. Pa sodna oblast je, vsled zdravniške preiskave, ki je dokazala, da je Skrt umobolen, opustila vsako kazensko postopanje proti njemu. Zdaj so ga pa zopet aretirali orožniki v Kojsem, kjer je ukradel uro in obleko v vrednosti 46 K.

Zaradi jedne ure, ki je zmanjkala te dni v Solkanu, so zaprli Jožeta Draščeka, Ivana Draščeka, Lovreta Valentinciča, Franca Komela in Vojteha Juga, ker so na sumu, da bi oni vedeli, kam je prišla ura.

Tatvina. — Gosp. Kammel pl. Hardeggerjevi, bivajoči v Zdravščini je zmanjkalo dragocenosti v vrednosti 4000 K. Zaprli so nekega I. E. Preiskali so tudi več stanovani, pa kakor se zdi brez vsakega uspeha. Prišel je tje policijski oficijal iz Trsta gosp. Titz.

Naša opeka pri vojaških zgradbah. — Vojno ministerstvo je določilo, da se ima pri vseh vojaških zgradbah na Primorskem in v Dalmaciji porabljeni izključno domača opeka. Zato je tudi pozvalo isto ministerstvo našo trgovsko zbornico, da mu v najkrajšem času naznani koliko opekarn se nahaja na Primorskem in kaka da je opeka, katero izdelujejo te opekarn. To pa je storilo vojno ministerstvo zaradi tega, da vdobé naše opekarn več dela, vsled česar bodo potrebovale več delavcev. S tem da hoče trobovsko uprava vsaj nekoliko na pomoč priskočiti bedi, v kateri se nahaja ljudstvo v naših pokrajinah. Če je pa to res privredlo vojaško upravo, do njenega sklepa, potem pa mora ista paziti tudi na to, da se bode opeka za vojaške zgradbe naročevala samo v tistih opekarnah, v katerih delajo domači delavci, ne pa v takih, v katerih delajo delavci iz tujih držav.

Ljudsko štetje. — Med 1000 prebivalci je bilo:

Dežela	Slovenec		Srbov in Hrvatov		Italijanov	Nemcev
	1. 1890	1. 1900	1. 1890	1. 1900	1. 1890	1. 1900
Goriško	631 34	623 70	0 28	0 42	357 77	359 96
Trst in okolice	204 74	163 43	2 98	2 99	738 76	773 63
Istra	143 28	142 03	453 91	425 81	380 73	405 37
Kranjsko	940 71	942 44	1 32	0 35	0 65	0 51
Koroško	283 84	250 82	0 01	0 04	0 27	0 25
Štajersko	320 39	311 83	0 05	0 10	0 33	0 35
					678 34	687 07

Potem takem je prebivalstva po narodnosti koncem leta 1900 več = + ali pa manj = - nego ga je bilo koncem leta 1890 in sicer na Goriškem Slovencev + 5.562 ali + 4.12 %, Italijanov + 4.622 ali + 6.04 %, Nemcev + 1.303 ali + 6.72 %.

+ 47 ali + 11.63 %, Italijanov + 16.786 ali + 16.18 %, Nemcev + 1.773 ali + 24.95 %; v Istri Slovencev + 3.299 ali + 7.43 %, Srbov in Hrvatov + 2.344 ali + 1.67 %, Italijanov + 18.164 ali + 15.39 %, Nemcev + 1.172 ali + 19.85 %; na Kranjskem Slovencev + 9.033 ali + 1.94 %, Srbov in Hrvatov — 484 ali — 73.44 %, Italijanov — 60 ali — 18.81 %, Nemcev + 144 ali + 0.51 %; na Koroškem Slovencev — 10.535 ali — 10.43 %, Nemcev + 15.328 ali + 6.02 %; na Štajerskem Slovencev + 9.051 ali + 2.26 %, Italijanov + 49 ali + 11.86 %, Nemcev + 54.420 ali + 6.42 %.

Števila zadnjih dveh razpredelnic govore pač dovolj jasno. Govoré namreč da se je v nekaterih južnih avstrijskih kronovinah jako zmanjšalo število Slovencev, ki so glavna zapreka „nemškemu mostu do Adrije“ in ob enem tudi naravni čuvarji cesarstva na obalah Adrije. Avstriji bi prav nič ne škodovalo, če bi njeni državniki o tem nekoliko premišljevali.

Bismark se je l. 1866 v pogovoru s pruskim kraljem protivil aneksiji avstrijske Šlezije, ker je bilo med njenimi prebivalci preveč Slovanov; italijanski minister Bonghi pa je priporočal pred 20 leti vročerkvni Italijanom, naj se ne zahtevajo aneksije Primorskega, ker je na Primorskem slovenski živelj še premočen. Ob enem jim je priporočal, naj skrbé za to, da se na Primorskem italijanski element pomnoži. Zadnje ljudsko štetje dokazuje, da se je Bonghi-jevo priporočilo uvaževalo!

Kdor pospešuje germanizacijo slovenskih dežel, pomaga zidati velikonemški most do Adrije, kdor pa pospešuje polasčevanje Primorskega, dela v smislu Bonghi-jevega priporočila. Razumnikom dovolj!

Egiptovska očesna bolezen ali trahom. — Na tej bolezni je obolelo v Trstu zadnje dni 120 vojakov, ki se nahajajo v bolnišnici. Znamenja te bolezni so se prikazala pri drugih 100 vojaki, ki se zdravijo pa v vojašnici. Ta očesna bolezen je nalezljiva.

Aretilali so v Trstu nekega z Reke tje kaj došlega tujca, ki je na sumu, da je umoril neko pevko v Bukareštu. Govori se tudi, da so našli pri njem pisma, iz katerih je razvidno, da je on tudi član zarote, ki namerava umoriti srbskega kralja.

S sabljo je ranil stražar v Trstu Benedikta Jurico iz Senožet, ker se mu je ta zoperstavljal pri aretiranju. Jurica je bil namreč že večkrat izgnan iz Trsta ter mu je bila povrnitev v Trst prepovedana. Zato ga je hotel stražar aretirati, ko ga je zasačil v neki zakotni kavarni.

Aretilan učitelj. — Stari prijatelj „Učiteljskega Tovariša“ suspendirani učitelj Marchi je bil, kakor se poroča iz Lanišča pri Buzetu, te dni zopet aretilan in so ga spravili pod ključ.

Kolkko žganja se popije na Kranjskem. — Iz nekega predavanja ki se je vršilo te dni „v kršč. soc. zvezi“ v Ljubljani, posnamemo te podatke: Na Kranjskem spijejo na leto blizu pet milijonov litrov žganja, koje donša deželi jeden milijon kron. Na jednega človeka pride torej skoraj 10 l. žganja.

V Ameriko se je odpeljalo v torek ponoči z ljubljanskega kolodvora 221 oseb. Izseljenci so bili večinoma Hrvatje.

Nemška cesarica pride v Opatijo meseca januarja. Okoli Velike noči pride tja tudi nemški cesar.

Ruski car obišče sv. očeta v najkrajšem času. Sv. oče je sprejel ruskega državnega svetnika Šemertjewa, ki mu je carjev obisk naznanil.

Izjemno stanje v Zagrebu preneha, kakor se od tam poroča, koncem tega tedna.

Čudna usoda tamburaškega društva. — Načelnistvo tambur. društva „Zarja“ v Predgradu javilo je dne 26. oktob. c. kr. okr. glavarstvu v Črnomlju, da to društvo od l. 1901 ne obstoji več, ker so društveniki odšli v Ameriko.

Lakota na Ogrskem. — V 30 okrajih Cereške županije se je pojavila lakota.

Jezlk si je odgrlznil ter ga pojedel na psihiatrični kliniki na Dunaju neki zbesneli privatni uradnik.

O umoru Stambulovega prinaša „Večerna pošta“ zelo senačna razkritja. List ponatiskuje namreč pisma sedanjega bolgarskega ministra notranjih zadev, Aleksandra Ludskanova, ki jih je pisal leta 1892 kot emigrant iz Rusije nekaterim zarotnikom, med katerimi je bil tudi Šimanov, sedanji zarotnik, prinaša

zarota ter se pripravlja umor Stambulova in Vulkoviča. Denar so dobivali zarotniki od slovenskega komiteja v Rusiji. Obdolženi minister molči na ta razkritja, češ, da se je izreklo od tedaj popolno pomiloščenje.

Mascagni zopet zaprt. — V Bostonu so zopet zaprli italijanskega skladatelja Mascagnia in sicer na zahtevo njegovega impresarija Schmidta, ki zahteva za mešetarijo, glede uprizorjenja Mascagnieve nove opere Tournée, 1200 dolarjev. Mascagni se je brzojavno obrnil do italijanskega ministrskega predsednika za pomoč. V brzojavki toži Mascagni, da postopajo z njim grdo in da se italijanski konzul zanj nič ne briga.

Veliki dljaški nemiri so se primerili na vseučilišču v Turinu. Nekemu profesorju, ki je hotel predavati so razbili nos.

Zopet svetovna razstava v Parizu bo leta 1911, ker je zapustila zadnja razstava velikanske svote.

Mošt jih je zadušil. — V Bidersheimu so našli mrtve v kleti kjer je vrel mošt, nekega Grosa z ženo, njunega sina in pa njunega nečaka. Zadušil jih je moštov plin.

Okradena pošta. — V torek zjutraj ravno pred odhodom vlaka iz Monakovega proti Garmišu je zmanjkala v poštne vozu vreča, v kateri je bilo 25.000 mark. O tatu ni nobenega sledu.

Štrajk premogarjev na Francoskem končan. — V sredo so začeli spet premogari delati na Francoskem.

Narodno gospodarstvo. *)

Poziv vsem mlekarским zadrugam in planšarskim društvom Tolminskega.

Podpisanemu, poklicanemu braniti interese tolminskega mlekarstva, pospeševati to najvažnejšo panogo gorskega kmetovalca, je z današnjim nalogom, zaprijeti posebno akcijo za združenje vseh mlekarških zadrug na Tolminskem v tesno kupčijsko vez, z namenom, da ohranimo v današnji veliki borbi na svetovnem trgu našim mlekarškim izdelkom dobro ime, da jih čedalje izboljšamo, ter jim otvorimo najboljše trge v svetovnem prometu. Ta najiminenitnejši pogoj, da ne usahne najglavnejši vir dohodkov iz naših kmetij, dosežemo edino le v tesnem združenem delovanju, s pravilno tehniško in kupčijsko organizacijo naših mlekarških zadrug. V očigled živahnemu napredovanju sosednjih držav na tem polju, ki preté s svojim na vsak način boljšim blagom z veliko konkurenco domačemu mlekarstvu in ob zgradbi nove železniške proge, ki naj otvori našo deželo svetovnemu prometu, je naloga, katero smo prevzeli, toliko pomembnejša, če pomislimo, da bode prihajala z vsakim vlakom tudi konkurenca v deželo, kateri se bomo mogli upirati le v slučaju, ako smo pravilno in do dobra organizirani.

To hočemo doseči, da si zasnujemo v središču našega življa centralo, katera naj si pribojuje ugodna pota za izvoz naših mlekarških izdelkov in kateri bodi predmet podjetja še posebej:

1. nakupovati mlekarške potrebščine za svoje člane na skupen račun;
2. pospešiti izdelovanje enakovrstnih mlekarških izdelkov najboljše kakovosti;
3. zalagati in razpečavati mlekarške izdelke na skupen račun;
4. popolniti priklopljenim zadrugam opravo in poslovanje, ter upeljevati naprave za najboljše izkoriščanje mleka in njega izdelkov;
5. izvrševati strokovno revizijo priklopljenih zadrug;
6. sploh s svetom, podukom in dejanjem pomagati vsem svojim članom;
7. premotrivati in zastopati skupne interese;
8. posredovati dovoljevanje kredita novim zadrugam, ter olajševati njihova bremena, in konečno
9. prirejevati poskušnje in premovanja mlekarških izdelkov.

Tolikom važnim nalogam nasproti ne sme ostati nobena zadruga Tolminskega brez zanimanja. Stvar je za ugoden razvoj našega mlekarstva velikanske važnosti, zato smo prepričani, da se odzovejo vse mlekarške zadruge našemu vabilu, ter da pošljejo vsaj po enega zastopnika, poverjenika na veliki shod, kateri hočemo popolnoma posvetiti tej velevažnej zadevi.

Ta shod se bo vršil v nedeljo dne 23. t. m. točno ob 1. uri popoldne v „Podšolarjevi“ dvorani v Tolminu. — Vzdrnite se, kmetovalci,

*) Po pomoti odposlal se je vam namenjen rokopis dne 7. t. m. na drugi naslov. Blagovolite oprostiti to zamenjo ter sprejeti v drugih listih

in prihitite na pomoč v obilnem številu, da dvignemo z združenimi močmi lepe zaklade, skrite po divjih naših livadah, po krasnih naših planinah, in da se osvobodimo enkrat za vselej nam kupčevega kapitala.

V Tolminu, 6. nov. 1902.
Milan Ivančič.

Zahvala.

Z ozirom na strašansko katastrofo, katere se je dogodila v noči od 23. na 24. oktobra t. l., ko je nastal požar v hiši št. 115, katero je popolnoma uničil ter vsled neznosne burje zgorelo je tudi meni tretjina mojega poslopija h. št. 116 — se prav lepo zahvaljujem slavni c. kr. priv. vzajemni zavarovalni banki proti požaru v Gradu, ker mi je vso cenjeno škodo do zadnjega vinarja popolnoma v najkrajšem času izplačala — za kar jo s tem p. n. občinstvu toplo priporočam.

V Prvačini 8. nov. 1902.

Vinko Gregorič.

Štv. 113

Razpis dražbe.

Dne 24. novembra 1902 od 11. do 12. ure predpoludne se bo vršila javna dražba v obč. uradu v St. Andrežu za zgradbo podporne zidu pri okrajni cesti v St. Andrežu.

Vse delo znaša 2840 K 25 v.

Samo pismene ponudbe sprejema županstvo s kolekom 1 K in 5% priložene varščine do dne 24. t. m. do 12. ure predpoludne.

Natančnejši pogoji se lahko poizvejo pri gosp. županu in cestnemu odborniku v St. Andrežu.

Cestni odbor za goriško okolico.
V Podgori dne 12. novembra 1902.
Načelnik:

Klančič.

Za godove, praznike

in novo leto!

Razglednice so prišle tako v navado in se dobe tako krasne, da se jih vsak z zanimanjem poslužuje. So pa tako cené, da se je čuditi, kako je mogoče tako umetne izdelke napravljati za malo vin.

Veliko zalogo

najrazličnejših in najkrasnejših razglednic s cveticami, raznimi podobami, posebno božičnimi, novoletnimi in šalivimi s slovenskim besedilom itd. 100 komadov od 3 krone navzgor; ali pa 100 vsaka druge vrste in druge cene 7 K, ima

v Goricí Semenška ulica št. 10

G. LIKAR.

LASTNIK

KAVARNE „CENTRAL“

v Goricí na Travniku

si usoja slavno občinstvo obvestiti, da je postavil zraven obstoječih še en biljard in sicer na občno zahtevanje čistih gostov iz svetovno renomirane tvornice

Št. Martin v Parizu

Kavarniški prostori so tudi za eno sobo povečani in bodo ob mrzlih dneh vsi ugodno razgreti.

Kavarna posedla zraven ogromne izbire najboljših likerjev, čez 100 različnih častnikov.

Za dobrohoten obisk prosí vljudo

F. Pečenko.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Objava.

P. n. čestitim odjemalcem naznanjava, da sva tovarno sodovke in pokalice premestila v ulico Torrente št. 10 ter se priporočava odličnim spoštovanjem udana

Hrovatin in Obrdank.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4% p. m. e. n. o.; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vključbo po 5%. Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalažanje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanič“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25.
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Meloda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Sloveči profesorji
medicne in zdravniški
priporočajo

Tinktura za želodec

lekarnarja

Gabrijela Piccoli-ja
v Ljubljani,

dvornega zalagatelja Nj. svet. papeža kot sredstvo, ki krepeča želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljanje in odprtje telesa, posebno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpošilja lekarnar PICCOLI v Ljubljani v skatljicah z 12 steklenicami za K 2-52, z 24 steklenicami za K 4-80, z 36 steklenicami za K 7-—, z 70 steklenicami za 13-—. Poštni paket pod 5 kg. Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost
jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga medu pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voile de Lanie, Tennis, Oksford, piqué lankasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

TISKA:

Časopise - - -
Knjige - - -
Diplome - - -
Trgovske račune - - -
Cenike - - -
Vabila za veselice - - -
Pisma s firmo - - -
Razne etikete - - -
I. t. d.

NARODNA = = TISKARNA v GORICI

prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah da se ne boji nikake konkurence.

TISKA:

Tisk. za duhovnije - - -
Plakate - - -
Sprejemnice - - -
Računske sklepe - - -
Pobotnice - - -
Razne posetnice - - -
Poročnice - - -
Osmrtnice - - -
I. t. d.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, prikojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Državni zbor.

Torkova seja poslanske zbornice je bila jako burna. To je bilo tudi pričakovati, kajti dogodki pri ožji volitvi v Favoriten na Dunaju bili so taki, da ni bilo niti misliti, da bi se, posebno pri današnjih razmerah ne spravili tudi v poslansko zbornico. In res je stavil gledé teh dogodkov socijalistični poslanec Pernerstorfer v svojem in v imenu svojih tovarišev v torkovej seji interpelacijo, ki je bila v prvi vrsti naperjena proti dunajski policiji, katera je na dan volitve vdrla z golimi sabljami v prostore »Arbeiterheima« in je tam ranila mnogo oseb. Od druge strani pa je stavil krščanski socijalec Gessmann tudi glede teh dogodkov nujni predlog, s katerim pozivlje vlado, da ob času volitev potrebno ukrene, da bodo zamogli volilci mirno in prosto izvrševati svojo volilno pravico.

Na Pernerstorferjevo interpelacijo je odgovoril ministerski predsednik takoj. Rekel je namreč, da ni nobeden policijski uradnik dal policiji naloga, da udere v »Arbeiterheim«. Pač pa, da je popolnoma dokazano, da so iz »Arbeiterheima« zletali na mimogredoče in tako tudi na policijo vrčki in jednake reči, kar je policijo prisililo, da je udrla v prostore »Arbeiterheima«. Da je potegnila sablje iz nožnic je pač umevno, ako se pomisli da so ljudje, ki so bili zbrani v »Arbeiterheimu« napadli policijo, ko se je prikazala v notranje prostore s palicami in s stolicami. Sploh, rekel je ministerski predsednik, se je policija, ki se je nahajala omenjenega dne v skrajno kritičnem položaju, ponašala — kakor to nepristranski očividci izpričujejo — popolnoma korektno. Ta odgovor ministerskega predsednika ni nikakor zadovoljil interpelantov in zato je predlagal Pernerstorfer, da se otvori debata o njem, v kar pa zbornica ni privolila. Med čitanjem interpelacije kakor tudi med čitanjem nujnega predloga in med odgovorom ministerskega predsednika nastal je med zastopniki socijalistov in med onimi kršč. socijalec jako silen in ostuden ravs in kavs in manjkalo je prav malo, da se niso stopili kakor navadni pijanci. Izrekli so si drug drugemu vse samo človek ne.

LISTEK.

Hajduk Slavčo.

Bolgarski: Ivan Vazov.

(Dalje.)

X.

Na dan sv. Petra so igrali »horo« v Belem Melu.

»Horo« — to je pestra veriga deklet in mladih žen, ki so bile vse enako oblečene in okrašene — se je zibalo na prostrani ravani pred Nedovo hišo. Dvoje diple so zvočno pele in veselje mladega belomelskega rodu je bilo brezmejno.

Poleg plesalk se je bila zbrala velika množica vaščanov — znotraj in zunaj hora — gledajoč rajanje plesalk, ki so bile zarudele plesa in veselosti.

Solnce je veselo svetlikalo z lažurnega neba ter obsipalo prirodo z blagodejnimi žarki — tako da jih je priroda morala občutiti, vsprijeti in trepetati — življenske radosti. Visoki vrhovi Stare planine so se mično odražali in pre-

*) narodni ples, podoben srbskemu »kolo«.

Lažnjivci, tatovi, roparji, goljuhi, rokovanjaci itd. itd., to so bile besede, ki so se razlegale po zbornici, v kateri bi morali imeti mesta trezni in resni možje, cvet ljudstva, kake pol ure.

Ko se je počasi polegel vihar, oglašil se je k besedi istrski italijanski poslanec Bartoli. Ko je v imenu svoje stranke najprej izjavil, da ne bodo Italijani nikdar zato, da bi se vvedla nemščina kot državni jezik v Avstriji, začel se je pečati z govorom poslanca Bianchinija, katerega smo priobčili v glavnih potezah v zadnji številki našega lista. Klobasaril je na dolgo in široko, pobil pa ni niti jedne trditve Bianchinijeve. Da, poslanec Bartoli je v svojem govoru, na neki način ne le pripoznal obstanek irredente pri nas, marveč je ta obstanek celó opravičeval. Za njim je govoril Čeh dr. Forst o jezikovnih razmerah na Češkem in o izjavi dr. Körberja, katero je hudo napadal. Ko je pa prišel na vrsto, da bi govoril dr. Körber, začeli so češki radikalni poslanci hudo razsajati ter vpiti: »Doli z dr. Körberjem, ven z njim!« A konečno so se pomirili tudi ti in dr. Körber začel je govoriti.

Dr. Körber pravi, da četudi niso bili v zadnjih letih oni veliki preostanki, kakor se je to zgodilo prejšnja leta, in dasi ravno so se od l. 1892 pa do sedaj pomnožili državni stroški za 558 milijonov, vendar ne smemo biti pri vsem tem preveliki črnogledi in pesimisti, akoravno se ne more nikakor tajiti, da ne bi sedanji zamotani politični položaj neugodno ne deloval na naše gospodarske razmere. Govoreč o nagodbi z Ogrsko in o trgovskih pogodbah z drugimi državami, pravi dr. Körber, da ni vlada nikdar izpustila iz oči tozadevne formule ustanovljene l. 1899. Zato pa je v smislu iste tudi pričela pravočasno pogajati se z Ogrsko. Ko pa pride primerni čas, se bode poslanska zbornica lahko prepričala, da sta v pogajanjih z Ogrsko, on in njegova vlada vedno znala braniti avstrijske koristi. Da bi pa bila vlada pravočasno pripravljena za sklepanje trgovinskih pogodb z drugimi državami, storila je vse, da se dogovori z Ogrsko gledé carinskega tarifa in, da je potem takem v položaju na dogovorjeni podlagi sklepati pogodbe z drugimi državami za daljši rok. Prišedši h svojim iz-

javam gledé uravnave jezikovnega vprašanja na Češkem in na Moravskem, pravi govornik, da ni danes več nobenega dvoma, da ne bi bil z njimi storjen prvi korak k rešitvi tega vprašanja. S tem, da se je mnogo govornikov izreklo za to, da bi se to jezikovno vprašanje končno enkrat rešilo, izrekla se je po njegovem mnenju želja večine prebivalstva, da se to v resnici tudi zgodi. Se vé, da je bilo čuti tudi mnogo graje in mnogo kritike. Ali vlada si je zvesta, da stoji na stališču nepristranosti in pravice in s tega stališča se tudi nikdar ne premakne. Čehi in Nemci na Češkem in Moravskem stojé si že dolgo vrsto let v laseh. Oni se niso zmenili za posredovanje od strani vlade, vlade, katera, če tudi se je morebiti kedaj zmotila, je pa vendar vedno vztrajala v svoji nepristranosti in ni nikdar izzivala jedne ali druge stranke, ali pa hotela jedni ali drugi stranki škoditi. Želja po spremembi, katera ne odgovarja obstoječim državnim činjenicam, se ne da in se ne more nikakor izpolniti.

Avstrija ni narodna država in zato ne more biti v nji govora o kakem državnem jeziku. Razume se pa samo ob sebi, da je neodhodno potrebno, da se ustrezne zahtevam nprave in zahtevam armade. Zato je naravnost nemogoče ti dve upravi popolnoma tako urediti, da bi bilo s to uredbo ustrezno tudi vsem željam posameznih narodnostij, živéčih v Avstriji. Dr. Körber ponavlja, da vlada ne dopusti, da bi se nerešeno odpravilo z dnevnega reda jezikovno vprašanje. S takim postopanjem pa vlada vdeluje za koristi češkega ljudstva. Naj si bodo vladni predlogi v zadevi rešitve jezikovnega vprašanja še tako pomankljivi, oni značijo neoporečno neki napredek v tem pogledu. V smislu teh predlogov dobijo Čehi svoj notranji uradni jezik in vsak posameznik pa zadobi pravico obrniti se v svojem jeziku do vseh uradov in oblastnih na Češkem. Vlada zatorej ne more umeti, kako, da je mogoče na take poštene predloge odgovarjati z grožnjami. Dr. Körber pravi nadalje, da mora vsaka poravnava sloneti na vzajemnem kompromisu. Po njegovem mnenju se bode dalo to vprašanje rešiti z ustanovitvijo raznih okrajev, okrožji itd. itd. V tem

pogledu so se nasprotna že dosedaj nekoliko ublažila. Gotovo je, da so kakor Čehi, tako tudi Nemci, prepričani o škodi, katero povzročuje narodnostni prepri obojim, zato pa je najbrže že blizu čas, v katerem se ta prepri odstrani. Pri vsem tem pa je treba dati državi to, kar ji pritiče. Poravnava, ki ne bi jamčila notranjega mira državi, je nemogoča. Naj bi že kmalu nastopil ta mir, katerega si žele vsi. Pridite torej sem ter izrazite tu v zbornici vsi željo po miru, saj gledé formalnosti se vendar ne bomo prepirali. Jezikovno vprašanje mora biti rešeno, ono mora biti rešeno zaradi tega, da postane parlament to kar mora biti, namreč zaščita narodov.

V sredo je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o izjavi dr. Körberja in jo tudi dognala do konca. Najzanimivejše je govoril dr. Herold. Njegov govor je trajal dve uri. Herold je rekel med drugim, da ne more imeti govor ministerskega predsednika, katerega je govoril prejšnji dan, nobenega vpliva na dotedanje taktiko Mladočehov. Bile so to samo lepe besede, katerim pa Čehi nič ne verjamejo in so jih že do grla siti. Govornik je rekel da Čehi ne žugajo nobenemu in da se tudi oni ne bojé vladnega žuganja, češ, da razpusti državni zbor. Mladočehi pravilno bodo po dejanjih s katerimi naj bi začela vlada prihajati na dan svojo taktiko. V tej seji so se Italijani, med njimi tudi Lenassi, prav po fakijsko ponašali nasproti dalmatinskemu hrvatskemu poslancu Bianchiniju, ki se je oglašil h dejanskemu popravku, z ozirom na govor poslanca Bartolija, ko je hotel ta tajiti, da ni prišel bivši italijanski minister Villari, kot zaupnik italijanske vlade, marveč le kot privaten človek, ogledati si dalmatinske šole. Kdor čita »Piccolovo« poročilo bi mislil, da je bil res Bianchini predmet zasmeha, a v resnici vzbudilo je le harkinsko ponašanje italijanskih poslancev; ki so hoteli posnemati druge razsajače, občni smeh v zbornici.

V četrtek se je imelo razpravljati o nujnem predlogu poslanca Pernerstorferja in tovarišev gledé izgredov pri volitvi v Favoriten. Zató pa so bile galerije prenapolnjene poslušalcev, hotečih imeti

(glasomerju) pesmi. Pesem so pele vse devoyke skupno in navdušeno; kajti pesem je bila nova; vsakdo je razumel njen pomen in vsakemu je bila zanimljiva.

Da pesem je bila nova. Poslušajmo!
Rano vstala je Volkana
— bil je god svetnika Jurija —
ravni dvor si je pometla,
tje na gore se ozrla,
zvočnim kliknila je glasom:
»Kdo je videl, kdo to slišal,
da bi žena vojvodila
sedemdeset jakim možem
sedem deset in še sedmim?« —
Vodi te možé Volkana,
vodi v senčnate jih gozde,
tje pod bukve jih zelene,
tje v reke jih studene. —
Pravi pa Volkana Slavčo:
— »Slavčo; mili moj zastavnik,
nekaj čem te vprašati,
golo mi povej resnico.
Kaj srdé se mi junaci,
se srdé ne govoreči?«
Reče pa Volkani Slavčo:
— »Oj Volkana, mila žena,

češ-li, da bi ti povedal,
ti povedal, nič ne zlagal,
pa povem ti, nič ne zlažem:
Včeraj slišal sem, Volkana,
govorili so med sabo:
»Ženske nočemo vojvode,
žena noža ne potegne,
žena glave ne odseče,
ženske nočemo vojvode.«
Slavču pa veli Volkana:
— »Praporček moj, dragi Slavčo;
Tamkaj je globoka jama,
črni Nedo v jami biva,
črni Nedo, krutež ljuti,
krutež, rabelj, dušegubec.
Sedem let je že preteklo —
zdaj se bliža osno leto —
kar v jami Nedo stoka,
zvezan s težkimi okovi.
Idi, Slavčo, priženi ga,
tega Neda mi skopuha,
res skopuha, dušegubca,
bodo videli junaki
umi-li Volkana tvoja
glave presekatli ljudske,
umi biti-li vojvoda....«

(Dalje pride.)

nekoliko užitka na burnih prizorih, katere bo gotovo ta razprava izzvala.

Razprava o tem nujnem predlogu pa se je odložila na petkovo sejo in na vrsto so prišli nujni predlogi glede dvojezičnih napisov na nekaterih lokalnih železnicah na Češkem. Da ne bi občinstvo na galerijah zapustilo državnozborske palače brez užitka, zato so poskrbeli radikalni Nemci in radikalni Čehi. Prišlo je namreč v tej seji do takih škandalov, da se je morala ista pretrgati, da, prišlo je do pravega pravcatega pretepa med nemškimi in češkimi poslanci in tako postaja v poslanski zbornici vsaki dan lepše.

V seji je sprejela zbornica tudi nujnim potom zakonski načrt glede terminske kupčije z žitom v obliki, o kateri ga je vzprejela gospodarska zbornica. Dalje je vzprejela nujni predlog posl. Steina naj odsek za uimo tekom 48 ur stavi primerne predloge glede podpor oškodovanim občinam.

Vinska klavzula in Italijani.

Dočim se v naši monarhiji na vseh koncih in krajih vršijo shodi in sestanki, ter sklepajo resolucije proti podaljšanju oziroma obnovitvi zloglasne vinske klavzule, pa se dogaja v sosednji Italiji baš nasprotno, kar priča o dejstvu, da Italija nikakor noče pustiti iz rok te mastne ščuke, ki jo je vjela v — vodah avstrijske politike po kratkovidnosti avstrijskih političnih ribičev.

Pretekli teden se je vršil v Coneglianu v Italiji enološki shod, na katerem se je sprejela sledeča resolucija: „Italijanski kongres v Coneglianu, z ozirom na to, da Avstro-Ogerska, katera je na potu, da v malo letih izumrje njen nekdanji vinski proizvod, potrebuje čedalje več južnih vin, izreka željo, da kraljeva vlada najde način, kako bi brez velikih žrtve pri prihodnji trgovinski pogodbi s sosedno monarhijo zavarovala vse koristi, katere prinaša današnja vinska klavzula italijanskemu vinskemu proizvodu in da bodo modalitete za sprejem iste klavzule prilagodjene koristim vinske trgovine obeh strani“.

Tega shoda se je udeležil neki profesor Gustav Notari, italijanski enotehnik v Trstu in je bil tudi glavni govornik na tem kongresu. Navzočnost tega moža na tem shodu nam torej tudi pojasnjuje okolnost, zakaj mislijo doli v Italiji, da vinski proizvod v Avstro-Ogerski ponehuje, da v malo letih popolnoma izumrje in da prebivalstvo Avstro-Ogerske vsled tega potrebuje italijanskih vin. Profesor Notari jim je moral to dokazati s številkami. Ali kako se vjemajo številke o padanju vinskega proizvoda in potrebe italijanskih vin v naši monarhiji s podatki, katere je isti Notari podal na kongresu o proizvodu naših vin in o uspehih vinske klavzule za italijanski uvoz, tega pa tudi ne moremo umeti.

Po podatkih prof. Notari-ja je bil proizvod ali pridelek vina v Avstriji l. 1892, ko je prišla v veljavo vinska klavzula, 4.443.314 hektolitrov. Leta 1901 pa je proizvod porastel že na 7.898.699 hektolitrov. Ti podatki torej govoré glasno proti vinski klavzuli, pa istotako tudi proti gorenji resoluciji, ki jo je sprejel ta kongres. No, pa pojdimo dalje! Prof. Notari je tudi predložil podatke o uvozu italij. vina v našo monarhijo, odkar je nastopila presrečna klavzula.

Po teh podatkih se je prvo leto vinske klavzule pripeljalo iz Italije k nam 1.188.202 hektol. vina. Leta 1898 je ta uvoz še narastel do 1.507.397 hektolitrov. Lansko leto pa je že padel na 627.466 hekt. Prof. Notari je rekel na shodu, da ako bode uvoz padal v tej meri, ne ostane od vse klavzule v par letih več nego kot 500.000 hektol. Profesor Notari je govoril resnico o tem niti ne dvomimo. Ali od kje je našel potem potrebo ital. vin v

naši monarhiji? Čemu se potem Italijani potegujejo za vinsko klavzulo? V deželi, kjer se pridelata toliko vina kakor v Italiji, je vendar izvoz od 500.000 hektol. tako neznatna stvar, da se pač ne izplača radi tega vinske klavzule. Ali čakajmo! Prof. Notari je iztaknil potrebo ital. vin v sledečem. On je namreč dokazoval, da so naša vina še le potem sposobna za trgovino, ako se mešajo z italijanskimi vini. Ta je pa imenitna. Ako bi kdo verjel prof. Notariju, — katerega so na kongres v Conegliano najbrže poslali tržaški židovski vinotržci — bi moral misliti, da naša vina sploh niso vredna denarja, ako niso pomešana z italijanskimi. Ne glede pa na to, da je taka trditve hudo žaljenje našega vinogradništva, bi moral prof. Notari in njegovi zahrbtniki vedeti, da še le potem je vinska klavzula v sedanji obliki upravičeno potrebna; kajti v tem slučaju, da naša vina brez primesi ital. vin res ne bi bila vredna denarja, bi morali pač mi želiti vinske klavzule z Italijo, ne pa nasprotno! Kdor čita gorenjo resolucijo in Notarijeve trditve, bi menil, da Italija želi obnoviti klavzulo iz same ljubezni do nas, samo zato, da nam pomaga spraviti v denar naša vina. Ali taka predrznost in mačje hinavstvo je pač v naravi Italijanov, zaradi tega nas ne morejo spraviti iz ravnotežja

Nam se marveč zdi, da o tem ali mi potrebujemo vnanjih vin ali ne, smo v prvi vrsti poklicani soditi mi sami ne pa drugi. In mi smo zadobili že koj prve hipe vinske klavzule prepričanje, da mi italijanskih vin ne le ne potrebujemo, marveč, da so nam celo na veliko škodo. In ravno s tega stališča se moramo čuditi merodajnim činiteljem, ki so poklicani da varujejo koristi svojih državljanov, kako so mogli naprtiti avstrijskim davkoplačevalcem tako škodo, kakoršno bi donášala vinska klavzula še le tedaj, ako bi se proti posledicam iste ne borili z vsemi možnimi sredstvi naši vinogradniki! Kamorkoli pogledamo po svetu, vidimo, da vsaka država v prvi vrsti varuje svoje pridelke, le pri nas naj bo drugače?! Obrambeni carinski tarifi so kar na dnevnem redu. Ravno te dni je nemški državni zbor stavil v nevarnost prijateljske odnose s vsemi sosednimi državami, samo da zavaruje obstanek nemški industriji, samo da varuje nemško žito pred vnanjo konkurenco. Tako delajo danes po celem svetu. Amerika se je obdala s pravcatim carinskim obročem. Teorije o svobodni trgovini so pač lepe; pritrjujemo in tudi mi. Ali zlorabiti bi se ne smele v škodo drugih kakor to želi Italija in zlasti zahrbtniki prof. Notarija v Trstu! Ako ima Italija preveč vina naj ga vozi tja, kjer ga zares potrebujejo mi ga ne potrebujemo! Čemu se torej Italijani brigajo za nas? Naj nas raje puste pri miru! Ali seveda njih komedija je le preprozna.

Oni hočejo, da mi pijemo njih vino, da jim dajemo svoj drag denar; oni hočejo s svojimi vini na kant spraviti naše vinogradnike, posebno v onih krajih našega Juga, kjer imajo še svoje posebne politične aspiracije n. pr. v Istri in Dalmaciji. Ali oni hočejo še več. Komu ni znano kaj vse se ni razširjalo pri nas pod sifro „italijansko vino“, kaka „vina“ so se v kletih tržaških vinotržcev Abrahamovega porekla „pridelovala“, da se jih obvaruje pred še tisto malo carine, ki jo mora plačati italijanski uvoz, kdor konečno ve, česa so zmožni vsemogočni židovski veletržci z vinom, — oni bode razumel, kaj se skriva v Notarijevi trditvi v potrebi mešanja „italijanskih vin“ z našimi pristnimi pridelki.

In baš zaradi tega si moramo nujno želeči, da nas Bog in naš cesar obvarujeta za nadalje ne le vinskih klavzul, marveč tudi vsake dotike našega poštenega vinskega pridelka s takimi krogi, ki se skrivajo za onimi ogromnimi sodi, ki so polni „pridelkov“ — vinske klavzule.

Politični pregled.

Cesar ne pojde v Budimpešto.

Naš cesar je imel te dni odpotovati v Budimpešto ter ostati več časa v dvorcu Gödöllő. Tam se je imel vršiti tudi velik lov, katerega bi se bili udeležili poleg cesarja tudi drugi knezi. Ali kakor poročajo zdaj ogrski listi je zgorej omenjeni lov odpovedan in je sploh gotovo, da cesar ne pojde v Budimpešto. Isti listi vedó povedati, da je bil cesar še le zadnji čas natančneje informiran o načinu, kako se je vršila Kossuthova slavnost. Zvedel je namreč, da se iste niso udeležili samo opozicionaleci, ampak da so bile pri isti zastopane vse ogrske stranke. Doznan je pa tudi cesar baje o vseh demonstracijah, ki so se vršile pri tej priliki proti cesarski hiši. Nadalje pripovedujejo listi, da je cesarja globoko užalila gonja, ki se vrši zdaj na Ogrskem proti cesarski himni.

Deželnozborske volitve na Koroškem.

Na Koroškem so se vršile v ponedeljek v kmečkih občinah deželnozborske volitve. Slovenci, ki so bili do zdaj v koroškem deželnem zboru zastopani po treh poslancih, izbojevali so pri teh volitvah jeden sam mandat. Izid teh volitev mora vsakega rodoljubnega Slovenca pretužno dirniti, le „Slov. Narod“ zdi se da občuti nad tem izidom nekako dopadajenje, kajti drugače si ne moremo tolmačiti brzojavke, katero je imenovani list o jedni teh volitev prinesel in ki se glasi tako le: Koroški bog, prefekt in vikar Val. Podgorc. je pri današnji volitvi volilnega okraja Velikovec-Dobrlavas propadel. Mi res ne vemo, da li je tak list še opravičen nositi na čelu besedi „Slov. Narod“. Očidanih je bilo pri tej volitvi 1171 glasov, od teh je dobil slovenski kandidat Podgorc 575. in nemški kandidat Pleschiutchnik 594. Razlika je torej le za 19 glasov. Ali se je tu zgodila kaka sleparija nam sicer še ni znano, izključeno pa ni nikakor, da ne bi bili Slovenci pri tej volitvi prevarjeni. Pri volitvi v volilnem okraju Pliberk-Zelzina-Kavlija je bil izvoljen slovenski kandidat Fr. Grafenauer. Vdobil je 709 glasov, dočim je dobil nemški kandidat Jan. Edlmann le 144 glasov. V volilnem okraju Celovec-Borovlje je ostal slovenski kandidat Jan. Ure v manjšini. Izvoljena sta bila Nemca Kirschner in Anton Wiesner. V volilnem okraju Rožek-Beljak-Paternijon je dobil slovenski kandidat Fr. Eller 555 glasov, njegov nemško konservativni tovariš Spitaler pa 597 glasov. Izvoljena sta nemška nacionalca Mat. Oraš in Jož. Huber z 860 glasovi. V volilnem okraju Trbiž-Podkloster je bil izvoljen nemški kandidat dr. Abuja z 430 glasovi, slovenski kandidat I. Erlich je dobil 174 glasov. Pri teh volitvah so izgubili nemški nacionalci dva mandata, katera so dobili krščanski socialci.

Deželnozborske volitve v skupini nižjavevstirjskega veleposestva.

V tej skupini je bilo izvoljenih vsled kompromisa 13 ustavovercev in 3 konservativci.

Volitve gornjeavstrijskega veleposestva.

V deželni zbor gornjeavstrijski je bilo izvoljenih 8 konservativcev in dva ustavoverca.

Vojaška predloga.

Vojaški odsek ogrskega državnega zbora se je te dni bavil z novo vojaško predlogo in jo je tudi vzprejel z večino glasov. Kakor danes stvari stojé, bode ta predloga najbrže vsprejeta tudi v avstrijskem državnem zboru, kajti vedno bolj postajajo pogosti glasovi, da se je nasprotstvo, ki se je proti njej iz začetka pokazalo pri vseh strankah še precej zmanjšalo. Tako je danes že gotova stvar, da se Poljaki tej predlogi ne bodo vstavliali. Pa tudi Češki klub ne bode z obstrukcijo zabranjeval prvega branja te predloge. Sicer bi mu pa tudi nič ne hasnilo, kajti ogrski brambovski minister povedal je v vojaškem odseku ogrskega parlamenta, da se ta predloga vkljub vsem čudnim parlamentarnim razmeram v naši državni polovici tudi pri nas gotovo vzakoni tako ali tako. Brez dvoma je imel ogrski brambovski minister pri teh besedah v mislih oni znani paragraf 14. naše ustave. Potem takem bi morala vlada v najkrajšem času zaključiti zasjedanje državnega zbora, kajti nova vojaška predloga postati mora zakon vsaj do 30. t. m., do časa namreč, v katerem bi rezervisti, katere misli vojna uprava obdržati v aktivni službi, dovršili njih osemtedensko izvežbanje in bi se morali poslati domov, ako bi do tafaš omenjena vojaška predloga ne postala zakon. Pa kakor rečeno, verjetno je, da se naši vladi ne bode treba zateči k paragrafu 14, ker se bode najbrže našla zanjo v državnem zboru večina.

Ogrski državni zbor razpuščen.

V parlamentarnih krogih budimpeštanskih se govori, da se še pred Božičem razpusti poslanska zbornica.

Nuncij Tagliani kardinal.

Iz Rima javljajo, da Lo v konzistoriju dné 8. decembra dosedanji nuncij na Dunaju. monsgr. Tagliani, imenovan za kardinala.

Pobjedonošev zopet odstopa.

„Köln. Zeitung“ javlja iz Petrograda: Prokurator svetega sinoda Pobjedonošev je z ozirom na svojo visoko starost, da bo mogel svoja zadnja leta preživeti v miru, zaprosil za odpusčenje z mesta, ki je zavzemlje za njegovega naslednika se imenuje Sergij Serematjev.

Armada, ki ni zadovoljna z vlado.

„Imperial“ javlja iz Lizbone: Portugalska vojska ni zadovoljna z vodstvom javnih stvari. V Lizboni se govori, da so trije generali poprijeli inicijativo, da obvestijo kralja, da ni možno, da bi ostalo sedanje ministerstvo.

Novi nemški poslanik na Dunaju.

Na mesto dosedanjega nemškega poslanika na Dunajskem dvoru je prišel grof Vedel, ki je bil dosedaj v Rimu.

Rumunski kralj na Bolgarskem.

Te dni je obiskal Rumunski kralj na Bolgarskem bogarskega kneza. Kralj je bil povsod slovesno sprejet.

Belgijski kralj se odpove prestolu!

Listi poročajo, da je začel belgijski kralj duševno bolehati in da se zaradi tega odpove prestolu.

Turško-Italijanski spor v Rdečem morju končan

Ker se je Turčija zavezala uničiti vse ladje morskih roparjev v Rdečem morju in turške morske roparje ostro kaznovati, italijanske morske roparje pa izročiti Italiji je ta spor med Italijo in Turčijo poravnal.

Ustaja v Macedoniji.

Vodja Macedonskih ustašev, ki se nahaja zdaj v Parizu, je imel te dni pogovor z nekim francoskim časnikarjem, kateremu je rekel, da se bo ustaja tudi čez zimo nadaljevala. Iz Sofije pa prihajajo glasovi, ki pravijo, da se na spomlad izcimí iz te ustaje najbrže Bolgarsko-turška vojska.

Domače in razne novice.

Naš cesar bolan. — V četrtek so bile odpovedane na dvoru vse avdijske. Ta dan je imela biti vzprejeta od cesarja tudi deputacija ljubljanskega mesta, katera je imela prositi, da bi se olajšalo plačevanje 3% potresnega posojila. Cesar je ostal v Schönbrunn. Muči ga revmatizem, pa ne tako, da ne bi mogel reševati državnih poslov.

Imenovanje. — Za poštnega kontrolorja v Gorici je imenovan gosp. Peter Spazzapan.

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnništvo: č. gosp. Pr. Zakrajšek 5 K; pri Martinu v Šempasu praznuje Martinov god in 50-letnico njegovo so zložili gostje 6 K 8 vin.

Predsedniku: Dobrotnik v Gorah podaril 100 K.

Denarničarju so plačali: Anton Koren, trgovec v Gorici 24 K; V. Spazzapan 1 K; N. N. 4 K; N. N. 6 K; dr. A. R. Rujic, zdravnik v Gorici 24 K; prof. Orešec Fran 5 K; trgovec I. Drufovka 4 K; trgovec I. Presl 2 K; H. Cazzafura 1 K; F. Gabršček vp. davkar 4 K; I. Gril, trgovec 1 K; J. Makuc, trgovec 10 K; Andr. Boltar, kavarnar 2 K; Iv. Kokošar, župnik 20 K; N. N. 2 K; M. G. 2 K; dr. R. Gruntar 6 K; trgovec J. Kutin 2 K; kroj. mojster A. Krušič 5 K; trgovec A. Čermelj 2 K; A. Z. 10 K; A. Bajec 2 K; Ant. Rudež 2 K; vadn. učitelj Skubin 2 K; I. Musič 2 K; Ivan Simsič, 2 K; Iv. Glesčič, gostilničar 5 K; Bielecki Vin. 1 K; žel. uradnik L. Premrou 2 K; žel. uradnik F. Blažon 2 K; kroj. mojster A. Jug 1 K. Mesečni doneski: Za oktober so darovali p. n. gospodje po 2 kroni: prof. V. Bežek; prof. Čebular; sodni tajnik J. Fon; sodn. svetovalec M. Gabrijelič; A. J. — k; c. kr. notar J. Kaučič; katehet Al. Kovačič; adv. kone. Srečko Kovačič; vadn. učitelj Iv. Mreina; prof. G. Novak, dr. A. N. Papež; svetovalec I. Pirjevec; priv. uradnik Sv. Premrov; prof. Gvaiz; dr. F. Sedej; kaplan Fr. Setničar; vadn. učitelj Fr. Sivec; katehet A. Tabaj; not. kand. Ferd. Terkuč; posestnik in vinotržec I. Toroš; trgovec I. Zornik; gospa Josipina Fon; Fran Čufer; A. J. — Po 3 krone: gostilničar in klobučar A. Fon; Josip Ličan in kavarnar Filip Pečenko. Po 4 krone: okr. šolski nadzornik Fr. Finžger. Po 5 kron: Al. Fogar, dr. Andr. Pavlica, prof. A. Šantel. 6 kron je vplačal za 3 mesece g. prof. Fr. Žnidarčič. Po 10 kron: g. poslanec Leop. Bolko, Janez Robarjev. Po 20 kron: „Krojaška zadruga“.

Za učiteljico v Boršt je odšla gosposdična Antonija Besednjak, ki je letos absolvirala tukajšnje učiteljske.

Duhovske spremembe. — Č. g. Dominik Moretti, I. kapelan v Korminu, je imenovan župnikom v Mošči; č. g. Jožef Viola, administrator v Moši pride za kurata v Dolenje; č. g. Jožef Larcher, II. kapelan v Gradežu je imenovan za I. kapelana ravnotam; č. g. Anton Carara, novomašnik pride za II. kapelana v Gradežu; č. g. Klemen Corsig, vikar v Pierisu pride za kurata v Turjaku; č. g. Frančišek Rudež, kapelan v Renčah pride za kapelana v Miren.

Shod zaupnih mož. — Predsednik tukajšnje kmetijske družbe sklicuje na dan 29. t. m. shod, h kateremu so povabljeni vplivnejši in razumnejši možje iz raznih krajev gorate strani naše dežele, da se bodo posvetovali o raznih potrebah, tičočih se zboljšanja kmetijstva v onih krajih.

Poziv. — P. n. v. g. naročnike „Matice hrvatske“ in one, ki žele na novo pristopiti kot udje ali ustanovniki k omenjenemu književnemu društvu, prosijo podpisati poverjenik, da se blagovole zglasiti pri njem ustmeno ali pismeno v najkrajšem roku. Ob jednem naj blagovole prinesiti oziroma poslati znesek 6 K kot članarino.

Švara Frančišek, bogoslovec, poverjenik „H. M.“

Novi justični minister. — Različni listi so prinesli vest, da bode imenovan za justičnega ministra predsednik dalmatinskega deželnega nad sodišča dr. Vojteh Gertscher. Ta vest se danes od vseh strani prekljuje.

Spopolnitveni tečaj za krojače. — Ta tečaj se je otvoril 10. t. m. Obiskuje ga 26 krojačev.

Russkij kružok v Gorici. — Naznanja se goriškim slovenskim krogom, da so pravila društva russkij kružok v Gorici po c. kr. namestništvu odobrena. Glavni namen društva je učenje ruskega jezika in spoznavanje ruske literature; v podrejeni vrsti ima v tem okviru skrbeti tudi za zabavo društvenikov. Izborni učiteljski moč je iz naklonjenosti obljubila preskrbeti znana rodoljubkinja gospa dr. Jenkova. — Čim se priglasijo primerno število udeležencev, se bode takoj sklical ustanovni občni zbor. Priglasiti naj se naslovijo čim prej na društvo „Russkij kružok“ v Gorici naravnost ali potom uredništva. K obilni priglasitvi vabi pripravljani odbor.

Odkopali so te dni truplo malega dečka. Ko je ta deček umrl, izdal je dotični mrliški ogleda svoj listič, na katerem je bila napisana bolezen, vsled katere bi bil deček umrl. Kmalu potem, ko je bil deček pokopan, pa se je začelo govoriti, da ni bila ona bolezen vzrok dečkove smrti, katero je napisal na mrtvaški list mrliški ogleda, pač pa, da sta bila vzrok dečkove smrti mrz in lakota. Vsled takih govoric so tudi v resnici dečkovo truplo izkopali in sodno zdravniško preiskali, zdravniki so pa konstatirali, da je poldrugoletni Miroslav Krkov, tako se namreč imenuje deček, umrl vsled vnetja pljuč.

Iz Brd se nam piše, da lazi po Brdih neki agent neke zavarovalne banke, ki sliši med drugim tudi na ime „Bimbo“. Ta človek, da opravlja h kratu dva posla. Poleg zavarovanja ima baje tudi nalog, da vsiljuje našemu ljudstvu „Sočo“ in „Primorca“; da bi pa lagje dosegel svoj namen, udriha po teh šmentanih „klerikalcih“ na prav ostuden način. On pripoveduje baje o njih take kosmate reči, ki presedajo celo onim, ki nimajo preveč ugajenih ušes. Pri vsem tem pa da uganja razne „špaseteljne“, ki bi znali sčasoma naše ljudstvo vznevoljiti. Ako bo naše ljudstvo po tem možu sodilo tudi zavarovalno banko, in če bi bila ta tudi sama „Slavija“, izvajajoč ob enem tudi naravne posledice, ne bo pač nič čudnega.

Prijateljem cvetlic. — Kdor želi videti veliko in prekrasno zbirko različnih, izbranih in najlepših „zlatenic“ (chryzanthemum) na domačih tleh izgojenih, naj se potruji v Brestovico na Krasu h preč. g. vikariju, kjer se nahaja ravno v sedanjem času kakih 400 vrst v najbujnejšem cvetju. Gotovo se nihče ne bo kesal, ampak popolnoma zadovoljen ločil od prijaznega, gostoljubnega in jovialnega gospoda, ker je za neznatno ceno in trud v kratkem času toliko prijetnega, lepega in divnega vžil. Vsakega poštenjaka se radovoljno in z veseljem sprejema. Kdor se hoče tega prepričati, naj poskusi. „Expertus“.

Slaboumnega so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov in sicer iz Serajeva 29-letnega podjetnika Ignacija Roba s Tolminskega.

Nesreča. — V Hudemlogu na spodnjem Krasu je dne 10. t. m. zvečer požar popolnoma vničil stanovanje in druga gospodarska poslopja s pridelki Jožefu

Pahor h. št. 8 vulgo „Mešan“. Kako je nastal ogenj, je neznano. Bil je menda zavarovan za neznatno svoto. Revščina je velika in zdatna, pomoč silno potrebna.

Odbit utok. — Kakor je znano, postavili bodo v Korminu spomenik ranj-kemu cesarju Maksimilijanu I. V ta namen je sklenilo korminsko starešinstvo prepustiti prostor, na katerem se nahaja zdaj občinski vodnjak, kateri se ima prenesti na drug prostor. Proti temu sklepu je vložil deželni poslanec Naglos z nekimi drugimi tovariši utok na deželni odbor. Ta utok pa je deželni odbor odbil.

Nova pošta. — 13. novembra t. l. odprl se je v Hrušici na Gorenjskem, v političnem okraju Radovljica, za dobo zgradbe predora skozi Karavanke nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštnohраниlničnega urada. Zvezo ima s poštnim omrežjem po železniških vlakih, ki vozijo med Ljubljano in Trbižem.

Čuden norec. — Štefan Skrt z Vrha pri Kanalu je ukradel svojemu sosedu par lepih volov ter jih prodal nekemu tukajšnjemu kmetu. Kmalu potem so Skrta zaprli. Pa sodna oblast je, vsled zdravniške preiskave, ki je dokazala, da je Skrt umobolen, opustila vsako kazensko postopanje proti njemu. Zdaj so ga pa zopet aretirali orožniki v Kojskem, kjer je ukradel uro in obleko v vrednosti 46 K.

Zaradi jedne ure, ki je zmanjkala te dni v Solkanu, so zaprli Jožefa Draščeka, Ivana Draščeka, Lovreta Valentinčiča, Franca Komela in Vojteha Juga, ker so na sumu, da bi oni vedeli, kam je prišla ura.

Tatvina. — Gosp. Kammel pl. Hardeggerjevi, bivajoči v Zdravščini je zmanjkalo dragocenosti v vrednosti 4000 K. Zaprli so nekega I. E. Preiskali so tudi več stanovani, pa kakor se zdi brez vsakega vspeha. Prišel je tje policijski oficijal iz Trsta gosp. Titz.

Naša opeka pri vojaških zgradbah. — Vojno ministerstvo je določilo, da se ima pri vseh vojaških zgradbah na Primorskem in v Dalmaciji porabljati izključno domača opeka. Zato je tudi pozvalo isto ministerstvo našo trgovsko zbornico, da mu v najkrajšem času naznani koliko opekarn se nahaja na Primorskem in kaka da je opeka, katero izdelujejo te opekarn. To pa je storilo vojno ministerstvo zaradi tega, da vdobé naše opekarn več dela, vsled česar bodo potrebovale več delavcev. S tem da hoče vojaška uprava vsaj nekoliko na pomoč priskočiti bedi, v kateri se nahaja ljudstvo v naših pokrajinah. Če je pa to res privlelo vojaško upravo, do njenega sklepa, potem pa mora ista paziti tudi na to, da se bode opeka za vojaške zgradbe naročevala samo v tistih opekarnah, v katerih delajo domači delavci, ne pa v takih, v katerih delajo delavci iz tujih držav.

Ljudsko štetje. — Med 1000 prebivalci je bilo:

Dežela	Slovenec		Srbov in Hrvatov		Italijanov		Nemcev	
	1. 1890	1. 1900	1. 1890	1. 1900	1. 1890	1. 1900	1. 1890	1. 1900
Goriško	631.34	623.70	0.28	0.42	357.77	359.96	10.26	15.52
Trst in okolice	204.74	163.43	2.98	2.99	738.76	773.63	52.48	58.80
Istra	143.28	142.03	453.91	425.81	380.73	405.37	19.05	21.06
Kranjsko	940.71	942.44	1.32	0.35	0.65	0.51	56.56	55.87
Koroško	263.84	250.82	0.01	0.04	0.27	0.25	715.39	748.23
Štajersko	320.39	311.83	0.05	0.10	0.33	0.35	678.34	687.07

Potem takem je prebivalstva po narodnosti koncem leta 1900 več = + ali pa manj = — nego ga je bilo koncem leta 1890 in sicer na Goriškem Slovencev + 5.562 ali + 4.12%, Italijanov + 4.622 ali + 6.04%, Nemcev + 1.303 ali + 60.73%; v Trstu in okolici Slovencev — 3.046 ali — 10.99%, Srbov in Hrvatov

+ 47 ali + 11.63%, Italijanov + 16.786 ali + 16.18%, Nemcev + 1.773 ali + 24.95%; v Istri Slovencev + 3.299 ali + 7.43%, Srbov in Hrvatov + 2.344 ali + 1.67%, Italijanov + 18.164 ali + 15.39%, Nemcev + 1.172 ali + 19.85%; na Kranjskem Slovencev + 9.033 ali + 1.94%, Srbov in Hrvatov — 484 ali — 73.44%, Italijanov — 60 ali — 18.81%, Nemcev + 144 ali + 0.51%; na Koroškem Slovencev — 10.535 ali — 10.43%, Nemcev + 15.328 ali + 6.02%; na Štajerskem Slovencev + 9.051 ali + 2.26%, Italijanov + 49 ali + 11.86%, Nemcev + 54.420 ali + 6.42%.

Števila zadnjih dveh razpredelnice govore pač dovolj jasno. Govore namreč da se je v nekaterih južnih avstrijskih kronovinah jako zmanjšalo število Slovencev, ki so glavna zapreka „nemškemu mostu do Adrije“ in ob enem tudi naravni čuvarji cesarstva na obalah Adrije. Avstriji bi prav nič ne škodovalo, če bi njeni državniki o tem nekoliko premišljevali.

Bismark se je l. 1866 v pogovoru s pruskim kraljem protivil aneksiji avstrijske Šlezije, ker je bilo med njenimi prebivalci preveč Slovanov; italijanski minister Bonghi pa je priporočal pred 20 leti vročerkvrim Italijanom, naj še ne zahtevajo aneksije Primorskega, ker je na Primorskem slovenski življ še premočen. Ob enem jim je priporočal, naj skrbé za to, da se na Primorskem italijanski element pomnoži. Zadnje ljudsko štetje dokazuje, da se je Bonghi-jevo priporočilo uvaževalo!

Kdor pospešuje germanizacijo slovenskih dežel, pomaga zidati velikomemški most do Adrije, kdor pa pospešuje polasčevanje Primorskega, dela v smislu Bonghi-jevega priporočila. Razumnikom dovolj!

Egiptovska očesna bolezen all trahom. — Na tej bolezni je obolelo v Trstu zadnje dni 120 vojakov, ki se nahajajo v bolnišnici. Znamenja te bolezni so se prikazala pri drugih 100 vojakih, ki se zdravijo pa v vojašnici. Ta očesna bolezen je nalezljiva.

Aretilali so v Trstu nekega z Reke tje kaj došlega tujca, ki je na sumu, da je umoril neko pevko v Bukareštu. Govori se tudi, da so našli pri njem pisma, iz katerih je razvidno, da je on tudi član zarote, ki namerava umoriti srbskega kralja.

S sabljjo je ranil stražar v Trstu Benedikta Jurico iz Senožec, ker se mu je ta zoperstavljal pri aretiranju. Jurica je bil namreč že večkrat izgnan iz Trsta ter mu je bila povrnitev v Trst prepovedana. Zato ga je hotel stražar aretirati, ko ga je zasačil v neki zakotni kavarni.

Aretilan učitelj. — Stari prijatelj „Učiteljskega Tovariša“ suspendirani učitelj Marchi je bil, kakor se poroča iz Lanišča pri Buzetu, te dni zopet aretilan in so ga spravili pod ključ.

Kolklo žganja se popije na Kranjskem. — Iz nekega predavanja ki se je vršilo te dni „v kršč. soc. zvezi“ v Ljubljani, posnamemo te le podatke: Na Kranjskem spijsajo na leto blizu pet milijonov litrov žganja, koje donaja deželi jeden milijon kron. Na jednega človeka pride torej skoraj 10 l. žganja.

V Ameriko se je odpeljalo v torek ponoči z ljubljanskega kolodvora 221 oseb. Izseljenci so bili večinoma Hrvatje.

Nemška cesarica pride v Opatijo meseca januarja. Okoli Velike noči pride tja tudi nemški cesar.

Ruski car obišče sv. očeta v najkrajšem času. Sv. oče je sprejel ruskega državnega svetnika Semertjewa, ki mu je carjev obisk naznanil.

Izjemno stanje v Zagrebu preneha, kakor se od tam poroča, koncem tega tedna.

Čudna usoda tamburaškega društva. — Načelnništvo tambur. društva „Zarja“ v Predgradu javilo je dne 26. oktob. c. kr. okr. glavarstvu v Črnomlju, da to društvo od l. 1901 ne obstoji več, ker so društveniki odšli v Ameriko.

Lakota na Ogrskem. — V 30 okrajih Cereške županije se je pojavila lakota.

Jezik si je odgriznil ter ga pojedel na psihiatrični kliniki na Dunaju neki zbesneli privatni uradnik.

O umoru Stambulovega prinaša „Večerna pošta“ zelo senažna razkritja. List ponatiskuje namreč pisma sedanjega bolgarskega ministra notranjih zadev, Aleksandra Ludskanowa, ki jih je pisal leta 1892 kot emigrant iz Rusije nekaterim zarotnikom, med katerimi je bil tudi Šišmanov, sedanji ravnatelj narodne biblioteke. V teh pismih se očividno kuje

zarota ter se pripravlja umor Stambulova in Vulkoviča. Denar so dobivali zarotniki od slovanskega komiteja v Rusiji. Obdolženi minister molči na ta razkritja, češ, da se je izreklo od tedaj popolno pomiloščenje.

Mascagni zopet zaprt. — V Bostonu so zopet zaprli italijanskega skladatelja Mascagnija in sicer na zahtevo njegovega impresarja Schmidta, ki zahteva za mešetarijo, glede uprizorjenja Mascagnieve nove opere Tournée, 1200 dolarjev. Mascagni se je brzojavno obrnil do italijanskega ministerskega predsednika za pomoč. V brzojavki toži Mascagni, da postopajo z njim grdo in da se italijanski konzul zanj nič ne briga.

Veliki dljaški nemiri so se primerili na vseučilišču v Turinu. Nekemu profesorju, ki je hotel predavati so razbili nos.

Zopet svetovna razstava v Parizu bo leta 1911, ker je zapustila zadnja razstava velikanske svote.

Mošt jih je zadušil. — V Bidersheimu so našli mrtve v kleti kjer je vrel mošt, nekega Grosa z ženo, njunega sina in pa njunega nečaka. Zadušil jih je moštov plin.

Odlikovan in konfisciran. — Turški sultan je odlikoval pisatelja knjige „Les finances de la Turquie“ z velikim redom Medžidije, ob enem je pa turška oblast zaplenila njegovo knjigo.

Štrajk premogarjev na Francoskem končan. — V sredo so začeli spet premogarji delati na Francoskem.

Narodno gospodarstvo. *)

Poziv vsem mlekariskim zadrugam in planšarskim društvom Tolminskega.

Podpisanemu, poklicanemu braniti interese tolminskega mlekarstva, pospeševati to najvažnejšo panogo gorskega kmetovalca, je z današnjim nalogom, zaprijeti posebno akcijo za združenje vseh mlekariskih zadrug na Tolminskem v tesno kupčijsko vez, z namenom, da ohranimo v današnji veliki borbi na svetovnem trgu našim mlekariskim izdelkom dobro ime, da jih čedalje izboljšamo, ter jim otvorimo najboljše trge v svetovnem prometu. Ta najimenitnejši pogoj, da ne usahne najglavnejši vir dohodkov iz naših kmetij, dosežemo edino le v tesnem združenem delovanju, s pravilno tehniško in kupčijsko organizacijo naših mlekariskih zadrug. V očigled živahnemu napredovanju sosednjih držav na tem polju, ki preté s svojim na vsak način boljšim blagom z veliko konkurenco domačemu mlekarstvu in ob zgradbi nove železniške proge, ki naj otvori našo deželo svetovnemu prometu, je naloga, katero smo prevzeli, toliko pomembnejša, če pomislimo, da bode prihajala z vsakim vlakom tudi konkurenca v deželo, kateri se bomo mogli upirati le v slučaju, ako smo pravilno in do dobra organizirani.

To hočemo doseči, da si zasnujemo v središču našega življa centralo, katera naj si pribojuje ugodna pota za izvoz naših mlekariskih izdelkov in kateri bodi predmet podjetja še posebej:

1. nakupovati mlekarške potrebščine za svoje člane na skupen račun;
2. pospešiti izdelovanje enakovrstnih mlekariskih izdelkov najboljše kakovosti;
3. zalagati in razpečavati mlekarške izdelke na skupen račun;
4. popolniti priklapljenim zadrugam opravo in poslovanje, ter upeljevati naprave za najboljše izkoriščanje mleka in njega izdelkov;
5. izvrševati strokovno revizijo priklapljenih zadrug;
6. sploh s svetom, podukom in dejanjem pomagati vsem svojim članom;
7. premotrivati in zastopati skupne interese;
8. posredovati dovoljevanje kredita novim zadrugam, ter olajševati njihova bremena, in konečno
9. prirejevati poskušnje in premo-vanja mlekariskih izdelkov.

Tolikim važnim nalogam nasproti ne sme ostati nobena zadruga Tolminskega brez zanimanja. Stvar je za ugoden razvoj našega mlekarstva velikanske važnosti, zato smo prepričani, da se odzovejo vse mlekarške zadruge našemu vabilu, ter da pošljejo vsaj po enega zastopnika, poverjenika na veliki shod, kateri hočemo popolnoma posvetiti tej velevažnej zadevi.

Ta shod se bo vršil v nedeljo dne 23. t. m. točno ob 1. uri popoldne v „Podšolarjevi“ dvorani v Tolminu. — Vzdromite se, kmetovalci,

*) Po pomoti odposlal se je vam namenjen rokopis dne 7. t. m. na drugi naslov. Blagovolite opustiti to zamenjo ter sprejeti v drugih listih že izšel članek t. j. poziv mlekariskim zadrugam tudi v prihodnjo številko cenj. vašega lista.

in prihitite na pomoč v obilnem številu, da dvignemo z združenimi močmi lepe zaklade, skrite po divnih naših livadah, po krasnih naših planinah, in da se osvobodimo enkrat za vselej nam kupčevega kapitala.

V Tolminu, 6. nov. 1902.
Milan Ivančič.

Zahvala.

Z ozirom na strašansko katastrofo, katera se je dogodila v noči od 23. na 24. oktobra t. l., ko je nastal požar v hiši št. 115, katero je popolnoma uničil ter vsled neznosne burje zgorelo je tudi meni tretjina mojega poslopija h. št. 116 — se prav lepo zahvaljujem slavni c. kr. priv. vzajemni zavarovalni banki proti požaru v Gradu, ker mi je vso cenjeno škodo do zadnjega vinarja popolnoma v najkrajšem času izplačala — za kar jo s tem p. n. občinstvu toplo priporočam.

V Prvačini 8. nov. 1902.

Vinko Gregorič.

Štv. 113

Razpis dražbe.

Dne 24. novembra 1902 od 11. do 12. ure predpoludne se bo vršila javna dražba v obč. uradu v St. Andrežu za zgradbo podporne zidu pri okrajni cesti v St. Andrežu.

Vse delo znaša 2840 K 25 v.

Samo pismene ponudbe sprejema županstvo s kolekom 1 K in 5% priložene varščine do dne 24 t. m. do 12. ure predpoludne.

Natančnejši pogoji se lahko poizvejo pri gosp. županu in cestnemu odborniku v St. Andrežu.

Cestni odbor za goriško okolico.
V Podgori dne 12. novembra 1902.

Načelnik:

Klančič.

Za godove, praznike

in novo leto!

Razglednice so prišle tako v navado in se dobe tako krasne, da se jih vsak z zanimanjem poslužuje. So pa tako cené, da se je čuditi, kako je mogoče tako umetne izdelke napravljati za malo vin.

Veliko zalogo

najrazličnejših in najkrasnejših razglednic s cveticami, raznimi podobami, posebno božičnimi, novoletnimi in šalimi s slovenskim besedilom itd. 100 komadov od 3 krone navzgor; ali pa 100 vsaka druge vrste in druge cene 7 K, ima

v Gorici Semenška ulica št. 10

G. LIKAR.

LASTNIK

KAVARNE „CENTRAL“

v Gorici na Pravniku

si usoja slavno občinstvo obvestiti, da je postavil zraven obstoječih še en biljard in sicer na občno zahtevanje častitih gostov iz svetovno renomirane tvornice

Št. Martin v Parizu

Kavarniški prostori so tudi za eno sobo povečani in bodo ob mrzlih dneh vsi ugodno razgreti.

Kavarna posedla zraven ogromne izbirke najboljših likerjev, čez 100 različnih časnikov.

Za dobrohoten obisk prosi vljudno

F. Pečenko.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Objava.

P. n. čestitim odjemalcem naznanjava, da sva tovarno sodovke in pokalice premestila v ulico Torrente št. 10 ter se priporočava odličnim spoštovanjem

udana
Hrovatin in Obrdank.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4½% p. m. e. e. n.; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½%.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštinskih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenici in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

Sloveči profesorji
medicinske in zdravniške
priporočajo

Tinktura za želodec

lekarnarja

Gabrijela Piccoli-ja
v Ljubljani,

dvornega zalagatelja Nj. svet. papeža kot sredstvo, ki krepča želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljanje in odprtje telesa, posebno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpošilja lekarnar PICCOLI v Ljubljani v skatljicah z 12 steklenicami za K 252, z 24 steklenicami za K 480, z 36 steklenicami za K 720, z 70 steklenicami za 1300. Poštni paket pod 5 kg. Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dalmatinskih in
isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost
jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga među pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAC,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za blizajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, sraje, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

TISKA:

Časopise - - -
Knjige - - - -
Diplome - - -
Trgovske račune
Cenike - - - -
Vabila za veselice
Pisma s firmo -
Razne etikete -
i. t. d.

**NARODNA =
= TISKARNA
v GORICI**

prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah da se ne boji nikake konkurence.

TISKA:

Tisk. za duhovnije
Plakate - - - -
Sprejemnice - -
Računske sklepe -
Pobotnice - - -
Razne posetnice -
Poročnice - - -
Osmrtnice - - -
i. t. d.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najljepša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.